

EVALUATIE MINIMABELEID GEMEENTE COEVORDEN

Onderzoek naar de omvang en samenstelling van de doelgroep voor het minimabeleid en het gebruik en effect van minimaregelingen in de gemeente Coevorden.

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Coevorden

Datum

November 2020

Auteurs

Michelle Ellens

Reimer Vonk

Grafische ondersteuning

Senne Trip

KWIZ

Stavangerweg 23 - 5

9723 JC Groningen

050 - 5252473

contact@kwiz.nl

Uitgave

Deze publicatie is een uitgave van KWIZ. Het overnemen van cijfers en/ of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden vervaelvoudigd en/ of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Samenvatting.....	3
1. Minimahuishoudens in Coevorden.....	6
1.2. Alle huishoudens	6
1.3. Minimahuishoudens	6
1.4. Kinderen.....	7
2. Gebruik inkomensondersteunende voorzieningen.....	8
2.1. Regelingen voor het minimabeleid	8
2.2. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	8
2.3. Bijzondere bijstand	8
2.4. Individuele inkomens toeslag.....	9
2.5. Collectieve zorgverzekering.....	9
2.6. Doe-Mee-Pas.....	10
2.7. Kindpakket	10
3. Onderzoeksmethodiek Inkomens Effectrapportage	11
3.1. Huishoudens en inkomensgrenzen	11
3.2. Inkomensbronnen	11
3.3. Gemeentelijke minimaregelingen	11
3.4. Uitgaven.....	12
3.5. Vrije bestedingen	12
3.6. Aannames.....	12
4. De inkomenseffecten.....	14
4.1. Het effect van het landelijk beleid is groter dan het gemeentelijk beleid.....	14
4.2. Opbouw maandelijkse gemeentelijke bijdrage per huishoudtype	15
4.3. Het maandelijks vrij te besteden budget verschilt per huishoudtype.....	18
4.4. Werken vanuit de bijstand loont altijd	21
5. Vergelijking met Nibud 2017	25
Bijlage 1. Systematiek Armoede index.....	28
Bijlage 2. Overzicht minimaregelingen.....	29
Bijlage 3. Opbouw totaal inkomen 100 tot 130% Wsm	30
Bijlage 4. Vrij besteedbaar budget	32
Bijlage 5. Financieel maandoeverzicht.....	33

Inleiding

Het minimabeleid is in de gemeente Coevorden een actueel thema. Vanaf 2017 zijn er enkele beleidswijzigingen voor het minimabeleid doorgevoerd. De gemeente Coevorden is benieuwd naar de effecten van deze beleidswijzigingen op de inkomens van de minima. De gemeente heeft daarom KWIZ opdracht gegeven om de doelgroep van het minimabeleid en het huidige bereik van regelingen in beeld te brengen.

De centrale onderzoeksvraag voor dit onderzoek is: Wat zijn de effecten van het landelijke en het (gewijzigde) lokale beleid op de inkomens van de minima?

Deze vraag beantwoorden we door middel van een Armoede Index en een Inkomenseffect Rapportage.

Opzet van de Armoede Index

De Armoede Index is een door KWIZ ontwikkeld analysemodel. Deze index wordt samengesteld op basis van een combinatie van gemeentelijke gebruiksgegevens, geëxtrapoleerde CBS-gegevens en kengetallen op basis van ervaringscijfers bij andere gemeenten. Met als resultaat een schatting van het aantal minimahuishoudens dat tot de doelgroep van het minimabeleid behoort. Dit zijn de minimahuishoudens op 1 januari 2020 met een inkomen tot maximaal 130 procent Wsm en een vermogen binnen de grenzen van de Participatiewet. Daarnaast wordt het gebruik van de regelingen in 2019 weergegeven, op basis van aantallen die door de gemeente zijn aangeleverd. Vergelijkingen met andere gemeenten die worden gedaan zijn gebaseerd op ervaringscijfers van KWIZ.

Opzet van de Inkomenseffect Rapportage

Voor negen verschillende huishoudtypen met vier verschillende inkomens ten opzichte van het Wettelijk sociaal minimum worden de effecten van het lokale en landelijke berekend. Met behulp van landelijke inkomensnormen, landelijke toeslagen en informatie over gemeentelijke regelingen is per huishoudtype het inkomen bepaald. Voor de vaste uitgaven is uitgegaan van cijfers en normen van het Nibud¹. Voor de andere uitgaven is waar mogelijk gebruikgemaakt van lokale tarieven (zoals huur en waterschapsbelasting). Tenslotte worden de gemeentelijke regelingen omgezet in een maandbedrag. Op de manier ontstaat per huishoudtype een overzicht van de inkomsten en uitgaven per maand. Daarnaast vergelijken we de inkomenseffecten van 2020 met die van 2017, toen Nibud een soortgelijk onderzoek heeft uitgevoerd voor de gemeente.

Leeswijzer

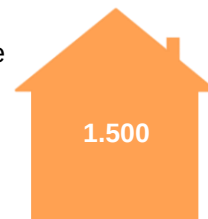
Na de samenvatting wordt in het eerste hoofdstuk de (geschatte) doelgroep voor het minimabeleid in beeld gebracht. In het tweede hoofdstuk gaan we in op het gebruik van minimaregelingen. In hoofdstuk 3 wordt de onderzoeksmethodiek van de Inkomenseffect Rapportage nader toegelicht. Vervolgens worden in hoofdstuk 4 de inkomenseffecten van zowel de landelijke als de lokale inkomensondersteunende regelingen beschreven. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het huidige onderzoek vergeleken met de resultaten die het Nibud in 2017 vond. In bijlage 1 wordt de systematiek van de Armoede Index beschreven. Vervolgens wordt er in bijlage 2 een volledig overzicht gegeven van de minimaregelingen die in de gemeente Coevorden aanwezig zijn. Bijlage 3 geeft de opbouw van het totaal inkomen van 100 tot 130 procent Wsm weer. In bijlage 4 worden posten waaraan het budget voor vrije besteding kan worden besteed uiteengezet, en bijlage 5 bevat de financiële maandoverzichten per huishoudtype.

¹ Het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) is een onafhankelijke stichting die informeert en adviseert over financiën van huishoudens.

Samenvatting

Aantal minimahuishoudens

Naar schatting hebben 1.500 huishoudens (bestaande uit 1.850 volwassenen) in de gemeente op 1 januari 2020 een inkomen tot 110 procent van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm). Dat is 9,7 procent van alle huishoudens in de gemeente en dat ligt in lijn met het landelijk gemiddelde van 10 procent. Maar het ligt wel wat hoger dan het gemiddelde van 8 procent in gemeenten met minder dan 50.000 inwoners. Deze huishoudens hebben een vermogen binnen de grenzen van de Participatiewet. 1.300 huishoudens daarvan hebben een inkomen tot 100 procent Wsm. Naar schatting wonen er 800 kinderen tot 18 jaar in de minimahuishoudens tot 110 procent Wsm, dat is 12,3 procent van alle kinderen in de gemeente.

Van de 1.500 huishoudens met een inkomen tot 110 procent Wsm heeft 44 procent, 650 huishoudens, een bijstandsuitkering. 350 huishoudens hebben AOW en de overige 500 huishoudens krijgen een andersoortig inkomen, bijvoorbeeld uit de WW of een baan. Ruim de helft (55 procent) van de minimahuishoudens is een alleenstaand huishouden en een kwart heeft thuiswonende kinderen.

Gebruik en bereik minimaregelingen

Onderstaand geven we het gebruik en bereik van de verschillende gemeentelijke minimaregelingen in 2019 weer. Het bereik van de regelingen wordt berekend door het gebruik van de regeling af te zetten tegen de doelgroep die gebruik van de regeling zou kunnen maken.

Regeling	Gebruik in 2019	Bereik onder de doelgroep	Gemiddeld bereik andere gemeenten
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	1.120 huishoudens	86%	70-75%
Bijzondere bijstand	646 huishoudens	43%	25-30%
Individuele inkomenstoelage	390 huishoudens	56%	60-65%
Collectieve zorgverzekering Pakket tot 130% Wsm	587 huishoudens	27%	35-40%
Doe-Mee-Pas			
• Volwassenen	836 volwassenen	45% volwassenen	35-40%
• Kinderen	519 kinderen	65% kinderen	60-65%
Kindpakket	524 kinderen	82%	60-65%

- In 2019 hebben 1.120 huishoudens gebruikgemaakt van de kwijtschelding gemeentelijke belastingen, dit is een bereik van 86 procent van de doelgroep. Het bereik in de gemeente Coevorden ligt hoger dan het gemiddelde bereik van 70 tot 75 procent dat we in andere gemeenten zien;
- 646 huishoudens hebben een of meerdere verstrekkingen gekregen vanuit de bijzondere bijstand gekregen, 43 procent van de potentiële doelgroep. Dat ligt ruim boven de 25 à 30 procent bij de meeste andere gemeenten;
- 390 huishoudens hebben gebruikgemaakt van de individuele inkomenstoelage dat is 56 procent van de doelgroep. Gemiddeld zien we bij andere gemeenten een bereik van 60 à 65 procent;
- Het bereik van de collectieve zorgverzekering (pakket tot 130 procent Wsm) van 27 procent ligt lager dan het gemiddelde van 35 tot 40 procent bij veel andere gemeenten. Ook in andere gemeenten die een collectieve zorgverzekering aanbieden via Zilveren Kruis ligt het bereik gemiddeld hoger dan in Coevorden (ongeveer 35 procent);
- In 2019 hebben 1.836 volwassenen gebruikgemaakt van de Doe-Mee-Pas, dat is 45 procent van de doelgroep. Gemiddeld zien we voor een participatieregeling voor volwassenen een bereik tussen de 35 en 40 procent. Het bereik van de gemeente Coevorden ligt daar boven. 519 kinderen hebben een Doe-Mee-Pas, dit is een bereik van

65 procent van de doelgroep. Het bereik ligt in lijn met het gemiddelde bereik dat we bij andere gemeenten zien;

- In 2019 kende het Kindpakket een bereik van 82 procent. Gemiddeld in andere gemeenten zien we bij dit fonds een bereik van 60 tot 65 procent. In Coevorden is het bereik dus aanzienlijk hoger;
- Voor het verspreiden van informatie over de regelingen maakt de gemeente Coevorden sinds enige jaren gebruik van de Voorzieningenwijzer. Naar mate de voorzieningenwijzer verder wordt ontwikkeld en meer integraal wordt gebruikt binnen de gemeente, zal het gebruik (en daarmee het bereik) van de regelingen naar verwachting hoger worden. Ook zullen hierdoor meer minimahuishoudens in beeld komen bij de gemeente.

Financieel effect

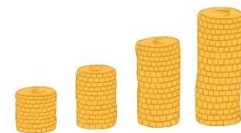
Het bedrag dat minima vanuit het Rijk aan toeslagen kunnen ontvangen is veel hoger dan het bedrag dat ze aan gemeentelijke regelingen kunnen ontvangen. Financieel gezien is de invloed van de gemeente dan ook kleiner dan de invloed van het Rijk. Het bedrag aan landelijke toeslagen neemt voor de meeste huishoudens geleidelijk af bij een hoger inkomen. Ditzelfde gaat

op voor de gemeentelijke regelingen.

De gemeentelijke regelingen zorgen er voor dat huishoudens (meer) ruimte overhouden voor het doen van vrije bestedingen. Dit komt met name paren met oudere kinderen op bijstandsniveau ten goede, die zonder de gemeentelijke regelingen niets zouden overhouden voor vrije bestedingen. Het bedrag dat wordt overgehouden verschilt aanzienlijk per huishoudtype en inkomensniveau. Alleenstaande ouders met jongere kinderen houden bij elk inkomensniveau ook een relatief groot budget voor vrije besteding over. Paren met kinderen houden bij een inkomen gelijk aan 120 procent Wsm minder over dan bij een inkomen gelijk aan 110 procent Wsm.

Werken loont voor sommige huishoudens meer dan voor andere

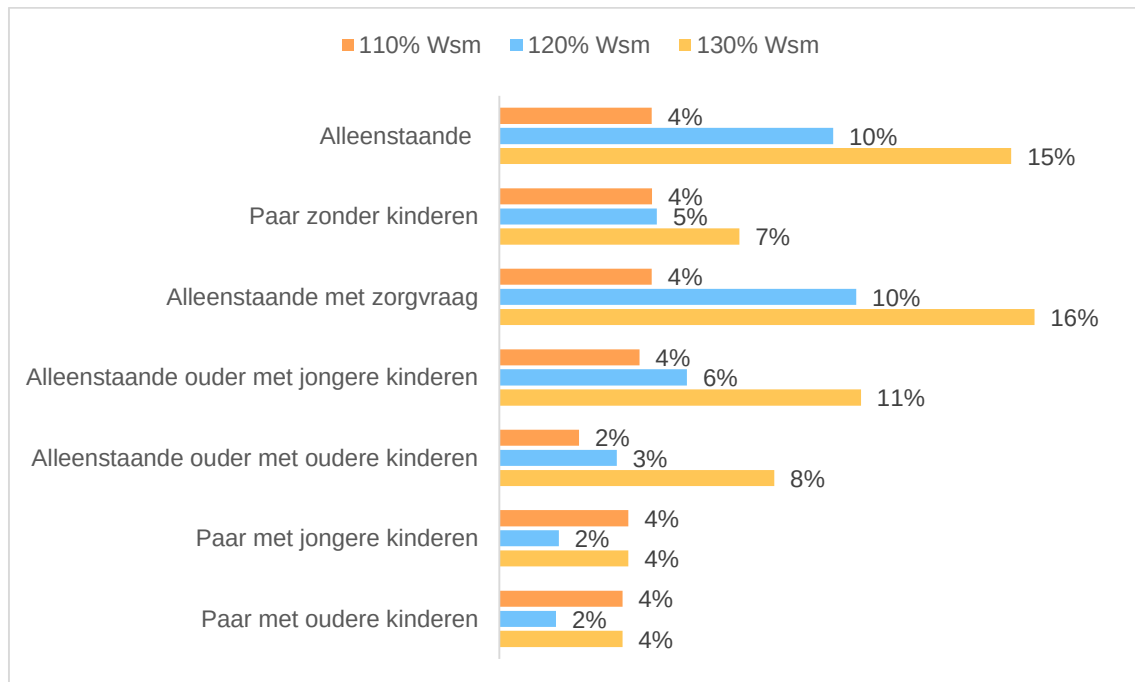
Werken loont: wanneer huishoudens in Coevorden vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon gelijk aan 110, 120 of 130 procent Wsm, gaan zij er in totaal inkomen altijd op vooruit (mits zij gebruikmaken van alle toeslagen en regelingen). Deze vooruitgang is echter niet evenredig met de vooruitgang in loon. Landelijke toeslagen lopen terug en het recht op gemeentelijke regelingen vervalt. Het totaal inkomen bestaat uit het netto-inkomen (inclusief vakantietoeslag), landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen.

Alleenstaanden gaan er bij ieder hoger inkomensniveau relatief gezien het meest op vooruit. Ook paren zonder kinderen en alleenstaande ouders gaan er bij een hoger loon telkens op vooruit, al hebben ze bij een loon van 120 procent Wsm slechts enkele euro's meer aan inkomen dan bij een loon van 110 procent Wsm. De reden hiervoor is dat zij op dat moment geen recht meer hebben op de gemeentelijke regelingen. Paren zonder kinderen krijgen daarnaast ook te maken met dalende toeslagen vanuit het Rijk, wat de groei van hun inkomen verder dempt.

Paren met kinderen gaan er bij een inkomen gelijk aan 130 procent Wsm precies evenveel op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie als bij een loon gelijk aan 110 procent Wsm. Bij een inkomen van 120 procent Wsm is het totaal inkomen lager dan bij een loon van 110 en 130 procent Wsm. Dit komt doordat voor paren met kinderen bij een inkomen hoger dan 110 procent Wsm de toeslagen vanuit het Rijk relatief sterk afnemen. Daarnaast vervalt bij een inkomen hoger dan 110 procent Wsm het recht op alle gemeentelijke regelingen.

Figuur 1.1.1. Inkomensvoortgang t.o.v. 100% Wsm bij werkaanvaarding

Vergelijking met Nibud 2017

In 2017 heeft het Nibud ook onderzoek gedaan naar de inkomenseffecten van werkaanvaarding in de gemeente Coevorden. Daaruit bleek dat met name paren met oudere kinderen te maken krijgen met een armoedeval als zij vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon gelijk aan 120 procent Wsm; op dat moment loonde het financieel niet om te gaan werken. Ook het huidige onderzoek laat zien dat paren met oudere kinderen bij een inkomen van 120 procent Wsm te maken krijgen met een terugval in totaal inkomen en vrij besteedbaar budget. Er is hierbij echter geen sprake van een achteruitgang in inkomen ten opzichte van de bijstandssituatie: het vrij besteedbaar budget en het totaal inkomen bij een loon van 110 tot 130 procent Wsm is voor alle huishoudens altijd hoger dan in bij een loon van 100 procent Wsm.

Dit verschil in resultaten kan deels worden verklaard door gemeentelijke beleidswijzigingen sinds 2017, zoals het beschikbaar stellen van de Doe-Mee-Pas voor volwassenen jonger dan de AOW-leeftijd. Tevens zijn de landelijke toeslagen in 2020 hoger dan in 2017 en nemen deze minder snel af wanneer het inkomen stijgt. Aan de andere kant spelen ook verschillen in methode en definities tussen KWIZ en het Nibud een rol. Zo gaat het Nibud er in 2017 van uit dat alle huishoudens het meest uitgebreide pakket van de collectieve zorgverzekering gebruiken, terwijl KWIZ er in 2020 van uitgaat dat alleen huishoudens van AOW-leeftijd of met een zorgvraag dit pakket gebruiken.

1. Minimahuishoudens in Coevorden

In dit hoofdstuk beschrijven we de omvang en samenstelling van de groepen huishoudens met een inkomen tot 110 procent van het wettelijke sociale minimum in de gemeente Coevorden.

1.2. Alle huishoudens

In de gemeente Coevorden wonen 35.297 personen waarvan er 6.485 (18 procent) jonger zijn dan 18 jaar. Deze 35.297 personen vormen samen 15.501 huishoudens. De gemiddelde huishoudgrootte komt daarmee uit op 2,3 personen. Dat is iets groter dan het landelijke gemiddelde van 2,2 personen per huishouden.

Dat de huishoudgrootte in de gemeente Coevorden groter is dan het landelijk gemiddelde is ook terug te zien in de huishoudsamenstelling. Er zijn in de gemeente relatief gezien minder alleenstaanden en meer meerpersoonshuishoudens met en zonder kinderen dan het landelijk gemiddelde.

Onderstaand geven we de belangrijkste kenmerken van de bevolkingspopulatie in 2020 in de gemeente Coevorden weer.

Tabel 1.2.1 Aantal huishoudens en inwoners Coevorden

Categorie	
Aantal huishoudens	15.501
Aantal personen	35.297
Gemiddelde huishoudgrootte	2,3

Tabel 1.2.2 Huishoudens naar type

Huishoudtype	Aantal	Aandeel	Aandeel landelijk
Alleenstaand	4.904	32%	38%
Alleenstaande ouder	1.008	7%	7%
Meerpersoons zonder kinderen	5.416	35%	29%
Meerpersoons met kinderen	4.173	27%	26%
Totaal	15.501	100%	100%

1.3. Minimahuishoudens

Van alle huishoudens in de gemeente moet (naar schatting) 8,4 procent rondkomen van een inkomen op bijstandsniveau. Dit zijn in totaal 1.300 huishoudens. Het landelijke percentage minima met een dergelijk inkomen ligt op 7 procent.

Naar schatting hebben 1.500 huishoudens (9,7 procent van alle huishoudens) een inkomen tot 110 procent Wsm. In deze 1.500 huishoudens wonen (naar schatting) 1.850 personen. De meeste gemeentelijke miniregelingen kennen een inkomensgrens van 110 procent Wsm. Het aandeel minima van bijna 10 procent komt overeen met landelijke cijfers, maar ligt hoger dan het aandeel van ongeveer 8 procent in gemeenten met minder dan 50.000 inwoners.

De volgende tabel bevat een overzicht van het aantal en aandeel minimahuishoudens in de gemeente Coevorden².

² In bijlage 1 staat de systematiek van de Armoede Index beschreven.

Tabel 1.3.1 Huishoudens naar inkomen in Coevorden, cumulatief (schatting)

Inkomen	Aantal	Aandeel
Tot 100% Wsm	1.300	8,4%
Tot 110% Wsm	1.500	9,7%
Tot 120% Wsm	1.800	11,6%
Tot 130% Wsm	2.150	13,9%
Overige inkomens	13.351	86,1%
Totaal	15.501	100%

Verdeling naar kenmerken

De doelgroep voor de regelingen met een inkomensgrens van 110 procent Wsm bestaat voor 44 procent uit bijstandsgerechtigden, voor 23 procent uit huishoudens met een AOW-uitkering en voor 33 procent uit huishoudens met een overig inkomen, zoals werk of WW.

Alleenstaanden vormen met 55 procent de grootste groep minimahuishoudens in Coevorden. Ook in andere gemeenten, vormen alleenstaanden de grootste groep minima. Gemiddeld ligt dit percentage tussen de 50 en 55 procent van alle minimahuishoudens. Huishoudens met kinderen vormen 25 procent van alle minimahuishoudens met een inkomen tot 110 procent Wsm. Dit ligt in lijn met het gemiddelde van 25 tot 30 procent dat we bij andere gemeenten van minder dan 50.000 inwoners zien.

Tabel 1.3.2 Inkomensbron minima, inkomen tot 100% en 110% Wsm

Categorie	100% Wsm		110% Wsm	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Inkomensbron				
Bijstand inkomen	650	50%	650	44%
AOW inkomen	275	21%	350	23%
Ander inkomen	375	29%	500	33%
Totaal	1.300	100%	1.500	100%
Huishoudtype				
Alleenstaand	715	55%	825	55%
Eenoudergezin	120	9%	135	8%
Meerpersoons zonder kinderen	220	17%	300	20%
Meerpersoons met kinderen	245	19%	270	17%
Totaal	1.300	100%	1.500	100%

1.4. Kinderen

Van alle 6.485 opgroeiende jongeren in de leeftijd tot 18 jaar in de gemeente Coevorden wonen er naar schatting 800 in een huishouden met een inkomen tot maximaal 110 procent van het Wettelijk sociale minimum en een vermogen binnen de vermogensgrenzen van de Participatiewet. Met elkaar vormen zij 12,3 procent van de jeugdpopulatie in Coevorden. Van deze kinderen wonen er 725 (11,2 procent) in een huishouden met een inkomen tot 100 procent Wsm. In gemeenten van vergelijkbare grootte zien we gemiddeld dat zo'n 8 procent van alle kinderen opgroeit in een minimahuishouden. In Coevorden wonen dus relatief veel minimakinderen.

Tabel 1.4.1 Aantal kinderen naar inkomen in Coevorden, cumulatief (schatting)

Kinderen	Aantal	Aandeel
Tot 100% Wsm	725	11,2%
Tot 110% Wsm	800	12,3%
Tot 120% Wsm	850	13,1%
Tot 130% Wsm	910	14,0%
Overige inkomens	5.575	86,0%
Alle kinderen	6.485	100%

2. Gebruik inkomensondersteunende voorzieningen

In dit hoofdstuk gaan we nader in op het gebruik en bereik onder de doelgroep van de gemeentelijke regelingen in 2019.

2.1. Regelingen voor het minimabeleid

De volgende tabel geeft de inkomensgrens en doelgroep per regeling weer.

Tabel 2.1.1 Inkomensgrenzen regelingen en omvang doelgroep

Categorie	Inkomensgrens 2019	Doelgroep
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	100%	1.300 huishoudens
Individuele bijzondere bijstand	110%	1.500 huishoudens
Individuele inkomensvoet	100%	700 huishoudens
Collectieve zorgverzekering	110% en 130%	1.500 huishoudens en 2.150 huishoudens
Doe-Mee-Pas	110%	800 kinderen 0 tot 18 1.850 volwassenen
Kindpakket	110%	640 kinderen 3 tot 18

2.2. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Huishoudens kunnen een bijdrage voor de gemeentelijke belastingen aanvragen voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De doelgroep bestaat uit huishoudens met een inkomen tot 100 procent Wsm.

In 2019 hebben 1.120 huishoudens een bijdrage voor de gemeentelijke belastingen ontvangen. Met elkaar is dit een bereik van 86 procent van de doelgroep. Het bereik van de kwijtschelding gemeentelijke belastingen ligt hoger dan in andere gemeenten. Bij veel andere gemeenten zien we een bereik tussen de 70 en 75 procent van de doelgroep.

Tabel 2.2.1 Bereik kwijtschelding

Categorie	2019
Doelgroep	1.300
Gebruik kwijtschelding	1.120
Percentage bereik	86%

2.3. Bijzondere bijstand

Het bijzondere bijstandsbeleid van de gemeente Coevorden is erop gericht om mensen die bijzondere noodzakelijke kosten hebben en deze niet zelf kunnen betalen, te ondersteunen. De gemeente beoordeelt bij iedere aanvraag of er sprake is van bijzondere omstandigheden. De doelgroep bestaat uit 1.500 huishoudens met een inkomen tot 110 procent van het wettelijk sociaal minimum.

In 2019 hebben 646 huishoudens gebruikgemaakt van de bijzondere bijstand. Daarmee komt het bereik van de bijzondere bijstand uit op 43 procent. Voor deze regeling geldt dat in veel gemeenten een bereik van 25 tot 30 procent op jaarbasis gangbaar is.

Tabel 2.3.1 Bereik bijzondere bijstand

Categorie	2019
Doelgroep	1.500
Gebruik bijzondere bijstand	646
Percentage bereik	43%

2.4. Individuele inkomenstoeslag

De individuele inkomenstoeslag is bedoeld als inkomensondersteuning voor mensen die langdurig afhankelijk zijn van een minimuminkomen. In de gemeente Coevorden behoort iedereen tussen de 21 jaar en pensioengerechtigde leeftijd, die gedurende drie jaar een inkomen heeft tot 100 procent Wsm, tot de doelgroep. Verder geldt als voorwaarde voor toekenning dat er geen zicht is op inkomensverbetering. De doelgroep bestaat dan uit 675 huishoudens.

In 2019 hebben 390 huishoudens gebruik gemaakt van deze toeslag. Afgezet tegen de groep die drie jaar een inkomen tot 100 procent Wsm heeft is dit een bereik van 58 procent. Vergeleken met andere gemeenten, waar een bereik rond de 60 procent gangbaar is, is het bereik in Coevorden gemiddeld.

Tabel 2.4.1 Bereik Individuele inkomenstoeslag

Categorie	2019
Doelgroep	675
Gebruik individuele inkomenstoeslag	390
Percentage bereik	58%

2.5. Collectieve zorgverzekering

De gemeente biedt minima de mogelijkheid om deel te nemen aan de collectieve aanvullende zorgverzekering van Zilveren Kruis en Univé. Ze krijgen korting op de premie en profiteren van extra vergoedingen voor zorgkosten.

Bij beide verzekeraars zijn er twee pakketten: een compact pakket en een uitgebreid pakket waarbij deelnemers van Univé ervoor kunnen kiezen om het eigen risico mee te verzekeren. Om deel te nemen aan de pakketten: Univé gemeentepakket Compact en Zilveren Kruis Optimaal aanvullend 1, mag het huishoudinkomen niet hoger zijn dan 110 procent Wsm. Dit geldt voor De doelgroep voor deze twee pakketten bestaat zodoende uit 1.500 huishoudens. De inkomensgrens voor de uitgebreide pakketten Univé gemeentepakket Compleet en Zilveren Kruis Optimaal aanvullend 3 is 130 procent Wsm. In totaal kunnen er 2.150 huishoudens gebruikmaken van de uitgebreide pakketten van de collectieve zorgverzekering.

In 2019 maakten 669 huishoudens gebruik van deze regeling; 82 huishoudens maken gebruik van de pakketten tot 110 procent Wsm en 587 huishoudens hebben zich verzekerd via een van de uitgebreide pakketten. Het bereik van de collectieve zorgverzekering, met de pakketten tot 110 procent Wsm is 5 procent. Het bereik van de pakketten tot een inkomensgrens van 130 procent Wsm is 27 procent. Het bereik van de zorgverzekering ligt landelijk gezien rond de 35 tot 40 procent van de doelgroep. Het gebruik in de gemeente Coevorden ligt daar dus onder. Ook in andere gemeenten die een collectieve zorgverzekering aanbieden via Zilveren Kruis ligt het bereik gemiddeld hoger dan in Coevorden (36 procent);

Tabel 2.5.1 Bereik collectieve zorgverzekering

Categorie	2019	
	Aantal	Aandeel
Pakketten tot 110% Wsm	82	12%
Gemeentepakket Compact	16	2%
Optimaal aanvullend 1	66	10%
Pakketten tot 130% Wsm	587	88%
Gemeentepakket Compleet	93	14%
Optimaal aanvullend 3	494	74%
Totaal	669	100%

Het merendeel (84 procent) van de gebruikers heeft een zorgverzekering afgesloten bij de Zilveren Kruis. En 88 procent heeft zich via het uitgebreide pakket verzekerd (Gemeentepakket Compleet of Optimaal aanvullend 3).

Tabel 2.5.2 Bereik Collectieve zorgverzekering

Categorie	2019
Doelgroep	2.150
Gebruik collectieve zorgverzekering Pakketten tot 130 procent Wsm	587
Percentage bereik	27%

2.6. Doe-Mee-Pas

De gemeente Coevorden vindt het belangrijk dat inwoners met een laag inkomen ook mee kunnen doen. Zij kunnen door middel van de Doe-Mee-Pas gratis lid worden van één of meerdere sport- of culturele verenigingen. De pas heeft een waarde van € 200 per persoon. Inwoners met een inkomen tot 110 procent Wsm kunnen een Doe-Mee-Pas krijgen, bij kinderen wordt er gekeken naar het inkomen van de ouders.

In 2019 hebben 836 volwassenen en 519 kinderen een Doe-Mee-Pas. Dat betekent dat 45 procent van alle volwassenen een pas heeft en 65 procent van alle minimakinderen. Het bereik van de pas onder volwassenen is in de gemeente Coevorden hoger dan het gemiddelde van ongeveer 35 procent dat we vaak zien bij een participatieregeling voor volwassenen bij andere gemeenten. Het bereik van 65 procent voor de pas van kinderen ligt in lijn met dat in andere gemeenten.

Tabel 2.6.1 Bereik Doe-Mee-Pas volwassenen

Categorie	2019
Doelgroep	1.850
Gebruik Doe-Mee-Pas volwassenen	836
Percentage bereik	45%

Tabel 2.6.2 Bereik Doe-Mee-Pas kinderen

Categorie	2019
Doelgroep	800
Gebruik Doe-Mee-Pas kinderen	519
Percentage bereik	65%

2.7. Kindpakket

Tweemaal per jaar worden aan alle kinderen tussen de 3 en 18 jaar met een Doe-Mee-Pas een pakket met cadeaubonnen verstuurd ter hoogte van € 120. Daarnaast is dit pakket met cadeaubonnen ook aan te vragen voor kinderen zonder een Doe-Mee-Pas.

In 2019 hebben 524 kinderen gebruikgemaakt van het Kindpakket, dat is een bereik van 82 procent van de doelgroep.

Tabel 2.7.1 Bereik Kindpakket

Categorie	2019
Doelgroep	640
Gebruik Kindpakket kinderen	524
Percentage bereik	82%

3. Onderzoeksmethodiek Inkomens Effectrapportage

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de verschillende inkomsten en uitgaven die worden onderscheiden voor de Inkomens Effectrapportage.

3.1. Huishoudens en inkomensgrenzen

We berekenen de inkomenseffecten van het lokale en landelijke beleid in 2020 voor de volgende 9 huishoudtypen:

Niet AOW-gerechtigden:

- alleenstaande;
- paar zonder kinderen;
- alleenstaande met zorgvraag;
- alleenstaande ouder met twee jongere kinderen (3 en 5 jaar);
- alleenstaande ouder met twee oudere kinderen (14 en 16 jaar);
- paar (twee volwassenen) met twee jongere kinderen (3 en 5 jaar);
- paar (twee volwassenen) met twee oudere kinderen (14 en 16 jaar).

AOW-gerechtigden:

- alleenstaande;
- alleenstaande met zorgvraag.

We brengen de inkomenseffecten in beeld voor huishoudens met inkomens van 100, 110, 120 en 130 procent Wsm.

3.2. Inkomensbronnen

Het totaal inkomen van de minimahuishoudens is opgebouwd uit het netto-inkomen, de gemeentelijke regelingen en diverse toeslagen van het Rijk. Specifiek gaat het om de volgende categorieën:

- netto-inkomen inclusief vakantietoeslag;
- bijdrage Rijk:
 - huurtoeslag;
 - zorgtoeslag;
 - kinderbijslag;
 - kindgebonden budget;
 - combinatiekorting.
- gemeentelijke minimaregelingen.

3.3. Gemeentelijke minimaregelingen

In de onderstaande tabel volgt een overzicht van de gemeentelijke minimaregelingen in 2020. In bijlage 1 worden deze regelingen verder toegelicht.

Tabel 3.3.1 Gemeentelijke minimaregelingen in Coevorden

Regeling	Inkomensgrens
Kwijtschelding	100% Wsm
Collectieve zorgverzekering	110% of 130% Wsm
Individuele inkomensvoet	110% Wsm
Doe-Mee-Pas	110% Wsm
Kindpakket	110% Wsm
Niet meegenomen in berekeningen	
Bijzondere bijstand	110% Wsm

Bijzondere bijstand is niet meegenomen in de berekeningen omdat deze vorm van bijstand wordt verstrekt voor noodzakelijke onvermijdbare individuele uitgaven en dit niet maandelijks bij iedereen voorkomt.

3.4. Uitgaven

De uitgaven zijn gecategoriseerd naar:

- vaste lasten. Dit zijn uitgaven die regelmatig terugkomen. Voorbeelden zijn huur, energiekosten³ en verzekeringen;
- reserveringsuitgaven. Dit zijn uitgaven die niet regelmatig voorkomen en waarvan de hoogte vooraf niet bekend is. Er moet in principe een bedrag voor gereserveerd worden. Voorbeelden zijn kosten voor inventaris, kleding en het eigen risico voor de zorgverzekering;
- huishoudelijke uitgaven. Dit zijn terugkerende uitgaven aan voeding, persoonlijke verzorging en dergelijke.

Voor de uitgaven is waar mogelijk uitgegaan van lokale tarieven. Voorbeelden hiervan zijn de huur en lokale heffingen. De andere bedragen zijn gebaseerd op landelijke berekeningen van het Nibud. De normbedragen staan per huishoudtype in het financieel maandoorzicht in de bijlage. We benadrukken dat het bij alle posten gaat om de basale uitgaven en dat de normbedragen gemiddelden betreffen. Het is mogelijk dat een huishouden maandelijks minder uitgeeft dan de normbedragen waarmee in deze rapportage wordt gerekend, bijvoorbeeld omdat het huishouden minder geld per maand reserveert voor onregelmatige uitgaven.

3.5. Vrije bestedingen

Het budget dat overblijft is vrij besteedbaar en kan worden uitgegeven aan bijvoorbeeld sociale en recreatieve activiteiten. Voor deze vrije bestedingen hanteert het Nibud per huishoudtype eveneens een normbedrag, dat is terug te vinden in de begrotingen in bijlage 5. In bijlage 4 worden de posten waar dit budget aan kan worden besteed verder uiteengezet.

3.6. Aannames

Voor de inkomsten en uitgaven doen we de volgende aannames:

- de huishoudens maken van alle regelingen gebruik en ontvangen daarvoor het maximale bedrag;
- iedereen woont in een huurwoning. We gaan uit van € 520 kale huur per maand voor een alleenstaande en € 555 kale huur per maand voor een meerpersoonshuishouden. Deze bedragen zijn gebaseerd op huurtoeslaggegevens van de Rijksoverheid over de gemeente Coevorden;
- alleenstaande ouders met jongere kinderen en een inkomen gelijk aan de bijstandsnorm werken niet of zitten in een traject waarbij de kinderopvang wordt vergoed. Bij alleenstaande ouders met een inkomen boven de bijstandsnorm gaat het jongste kind 80 uur (bij 110 procent Wsm) of 120 uur (bij 120 en 130 procent Wsm) per maand naar de dagopvang. Het tarief voor deze dagopvang is € 8,32 per uur (gemiddelde uurprijs dagopvang in 2020). Het oudste kind gaat 40 uur per maand naar de buitenschoolse opvang tegen een tarief van € 7,47 (gemiddelde uurprijs BSO in 2020);
- bij een paar met twee kinderen en een inkomen hoger dan 100 procent Wsm werkt slechts één van beide partners. Anders is het huishoudinkomen hoger. Daarom gaan we er vanuit dat deze huishoudens geen kinderopvang nodig hebben omdat één van beide partners thuis is voor de kinderen. Dit is eveneens waarom een paar met kinderen geen combinatiekorting krijgt bij werkaanvaarding;
- in verband met verschil in verwachte zorgkosten tussen jongere en oudere huishoudens nemen we aan dat minima van AOW-leeftijd deelnemen aan het meest uitgebreide

³ Kosten gas en elektriciteit zijn gebaseerd op tarieven van Essent (Stroom en Gas Zeker, 3 jaar), de kosten voor water op de tarieven van WMD. Heffingskortingen zijn in de maandprijs verrekend. Gegevens over het gemiddelde gebruik per huishoudtype zijn afkomstig van het Nibud.

pakket, Optimaal Aanvullend 3 met tand 2 ster. Personen jonger dan AOW-gerechtigde leeftijd met zorgvraag maken ook gebruik van dit pakket. Huishoudens jonger dan de AOW-leeftijd zonder zorgvraag maken gebruik van het minst uitgebreide pakket, Optimaal Aanvullend 1 met tand 1 ster;

- huishoudens met een zorgvraag gebruiken medicatie en betalen hiervoor de wettelijke eigen bijdrage van € 250 per jaar. Deze kosten zijn als aparte post meegenomen in de begroting. Daarnaast maken huishoudens met zorgvraag vaker dan huishoudens zonder zorgvraag gebruik van (collectief) vervoer om bijvoorbeeld naar het ziekenhuis te gaan, en zullen zij dus ook hogere vervoerskosten hebben. Tenslotte is het aannemelijk dat minima met een zorgvraag maandelijks meer reserveringsuitgaven doen dan minima zonder zorgvraag vanwege onvoorziene (zorg)kosten. Andere aanvullende kosten, zoals voor de eigen bijdrage voor de Wmo, worden vergoed door de zorgverzekering en zijn daarom niet opgenomen in de begroting.

4. De inkomenseffecten

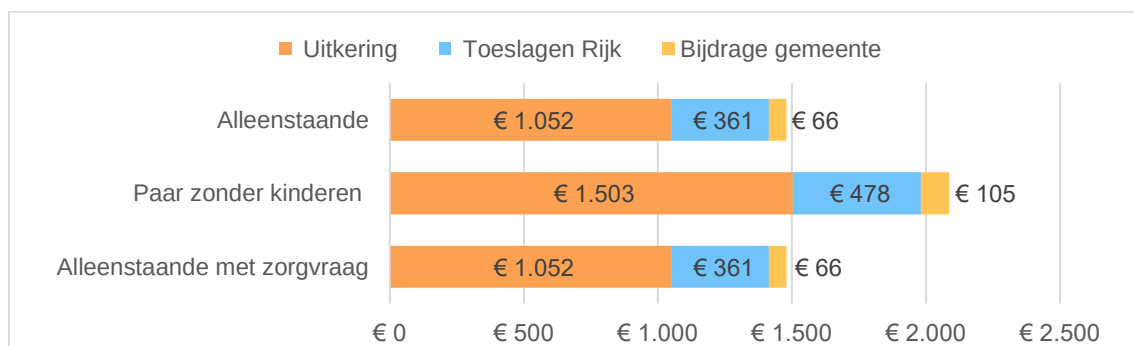
In dit hoofdstuk staan de inkomenseffecten.

4.1. Het effect van het landelijk beleid is groter dan het gemeentelijk beleid

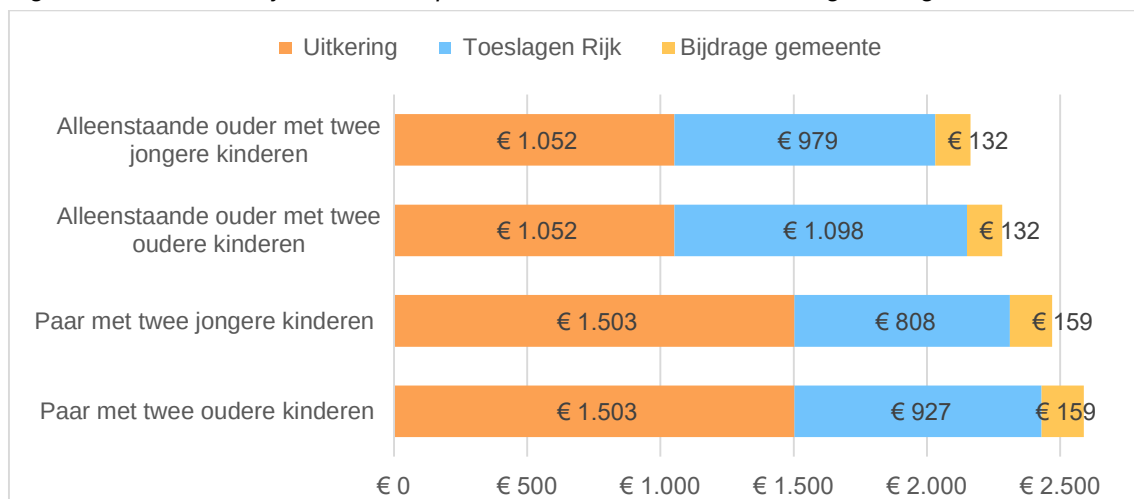
Minima met een inkomen op bijstandsniveau maken aanspraak op landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen. Het totale bedrag uit de landelijke toeslagen is veel groter dan het totale bedrag uit de gemeentelijke regelingen. In onderstaande figuren wordt de opbouw van het maandelijks totaal inkomen bij een inkomen van 100 procent Wsm per huishoudtype weergegeven. Daarin is ook duidelijk te zien dat gezinnen met kinderen een flink hoger bedrag aan landelijke toeslagen kunnen ontvangen dan huishoudens zonder kinderen.

Als voorbeeld: een alleenstaande ontvangt maandelijks € 1.052 als uitkering (inclusief vakantietoeslag). Als hij gebruikmaakt van alle landelijke toeslagen, ontvangt hij daar maandelijks € 361 voor. Daarnaast kan hij maximaal € 66 aan gemeentelijke regelingen ontvangen als hij gebruikmaakt van de kwijschelding, de collectieve zorgverzekering en de Doe-Mee-Pas.

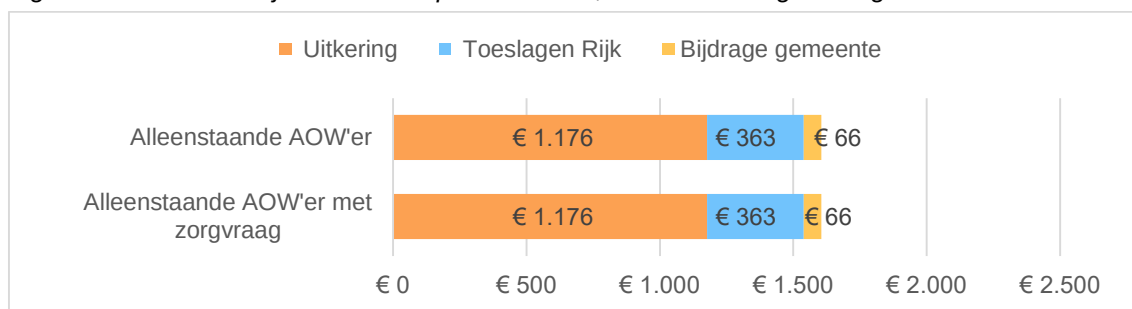
Figuur 4.1.1. Maandelijks inkomen op 100% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd zonder kinderen

Figuur 4.1.2. Maandelijks inkomen op 100% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd met 2 kinderen

Figuur 4.1.3. Maandelijks inkomen op 100% Wsm, minima AOW-gerechtigd

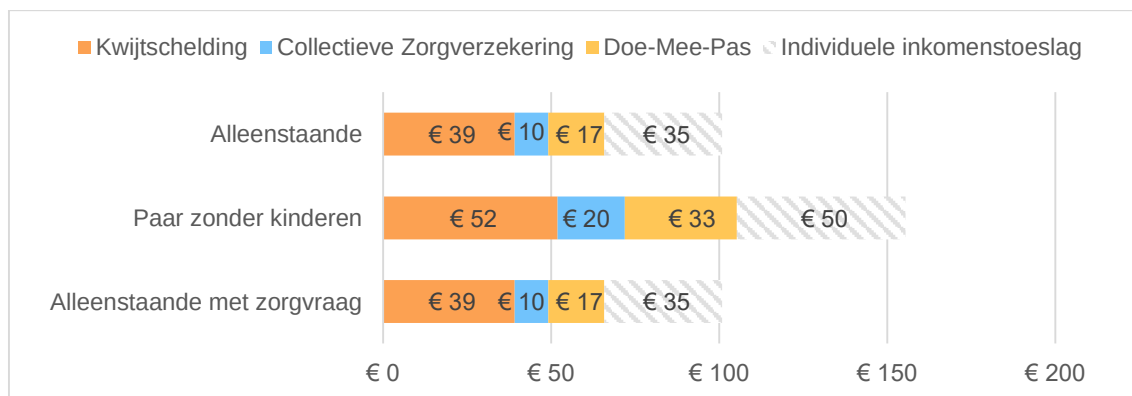
4.2. Opbouw maandelijkse gemeentelijke bijdrage per huishoudtype

Uit de vorige paragraaf blijkt dat de (maximale) maandelijkse gemeentelijke bijdrage verschilt per huishoudtype. Hieronder geven we per huishoudtype de opbouw van het totale bedrag aan gemeentelijke regelingen weer – eerst voor minima met een inkomen van 100 procent Wsm, daarna voor minima met een inkomen van 110 procent Wsm. Daarin geven we ook het bedrag van de individuele inkomenstoelage weer. In de rest van het rapport wordt deze regeling buiten beschouwing gelaten omdat alleen minima die drie jaar of langer een minimuminkomen hebben recht op deze regeling hebben.

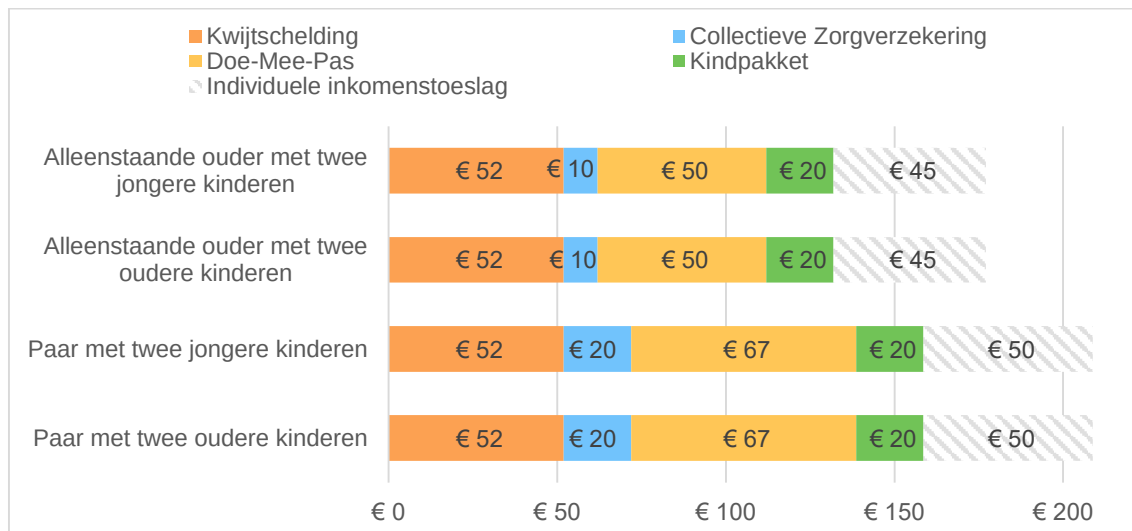
4.2.1. Opbouw maximale gemeentelijke bijdrage per maand op 100% Wsm

Als voorbeeld: een alleenstaande ontvangt maandelijks (maximaal) € 39 voor de kwijtschelding, € 10 voor de collectieve zorgverzekering en € 17 voor de Doe-Mee-Pas vanuit de gemeente. In totaal ontvangt hij dan € 66 per maand vanuit de gemeentelijke regelingen. Als hij al drie jaar of langer een inkomen op bijstandsniveau heeft, krijgt hij daar bovenop nog € 35 voor de Individuele inkomenstoelage. In totaal ontvangt hij dan maandelijks € 101 vanuit de gemeente.

Figuur 4.2.1. Maandelijks bedrag per regeling op 100% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd zonder kinderen

Figuur 4.2.2. Maandelijks bedrag per regeling op 100% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd met 2 kinderen

Figuur 4.2.3. Maandelijks bedrag per regeling op 100% Wsm, minima AOW-gerechtigd

4.2.2. Vergelijking bijdrage op 100 procent Wsm in andere gemeenten

In deze paragraaf vergelijken we de maximale gemeentelijke bijdrage in de gemeente Coevorden met de maximale bijdrage in de gemeenten Westerkwartier, Smallingerland en Ooststellingwerf. Dit zijn gemeenten die qua samenstelling enigszins vergelijkbaar zijn, maar waarbij het beleid op verschillende manieren is ingevuld bijvoorbeeld als het gaat om de hoogte van het bedrag per regeling. Maar ook de invulling van de Individuele inkomenstoeslag kan per gemeente verschillen. In sommige gemeenten (zoals Coevorden) is deze bijdrage afhankelijk van het aantal kinderen en volwassenen in het huishouden, andere gemeenten hanteren voor ieder huishoudtype hetzelfde bedrag. In een aantal gemeenten kunnen kinderen nog gebruikmaken van het Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Leergeld. In Coevorden is dit niet het geval, waardoor de gemeentelijke bijdrage voor kinderen relatief laag is.

Tabel 4.2.1 Verschil bedrag regelingen op 100% Wsm (maximaal bedrag per maand)

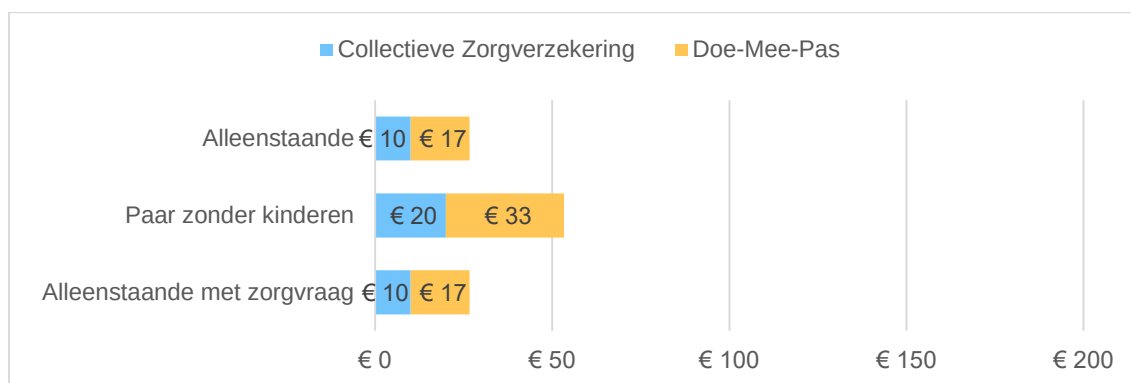
Regelingen	Gemeente Coevorden	Gemeente Westerkwartier	Gemeente Smallerland	Gemeente Ooststellingwerf
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	€ 39 (alleenst) € 52 (meerpers)	€ 33 € 49	€ 40 € 53	€ 29 € 51
Individuele inkomens toeslag	€ 35 € 45 € 50	€ 35 € 44 € 49	€ 31 € 31 € 38	€ 35 € 35 € 35
Korting collectieve zorgverzekering	€ 10	€ 17 € 55	€ 23	€ 14 € 15
Participatieregeling	€ 17	€ 14 (alleenst) € 23 (paar) € 10 (kind)	-	-
Kindpakket ⁴	€ 20	€ 180	€ 97	€ 96

4.2.3. Opbouw maximale gemeentelijke bijdrage per maand op 110% Wsm

Bij een inkomen hoger dan 100 procent Wsm vervalt het recht op de kwijtschelding en de individuele inkomens toeslag in de gemeente Coevorden. Bij een inkomen hoger dan 110 procent Wsm vervalt het recht op de meeste andere gemeentelijke regelingen, behalve op het meest uitgebreide pakket van de collectieve zorgverzekering. In onderstaande grafieken wordt de opbouw van de (maximale) gemeentelijke bijdrage bij een inkomen van 110 procent Wsm per huishouden beschreven.

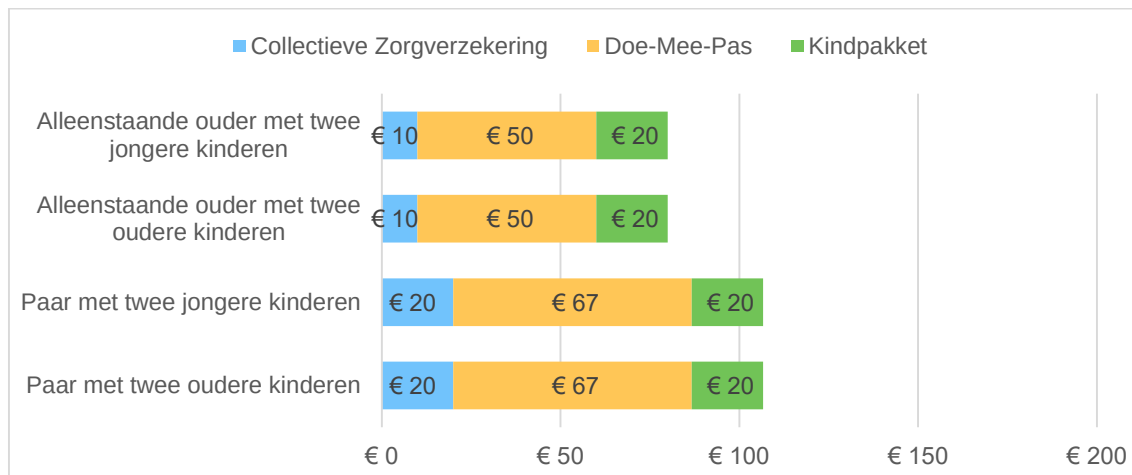
Als voorbeeld: een alleenstaande met een inkomen van 110 procent Wsm ontvang maandelijks (maximaal) € 27 uit de gemeentelijke regelingen. Dit bedrag bestaat uit € 10 voor de collectieve zorgverzekering en € 17 voor de Doe-Mee-Pas. Dit is in totaal € 39 minder dan wanneer hij een inkomen op bijstandsniveau heeft (zie figuur 4.2.1).

Figuur 4.2.1. Maandelijks bedrag per regeling op 110% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd zonder kinderen

⁴ Per gemeente verschilt het welke regelingen onder het Kindpakket vallen. De regelingen die onder het Kindpakket kunnen vallen zijn: Kindpakket, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Leergeld, Tegemoetkoming kosten schoolgaande kinderen, verjaardagsbox en kleding- en schoenenbonnenactie.

Figuur 4.2.2. Maandelijks bedrag per regeling op 110% Wsm, minima niet AOW-gerechtigd met 2 kinderen

Figuur 4.2.3. Maandelijks bedrag per regeling op 110% Wsm, minima AOW-gerechtigd

4.3. Het maandelijks vrij te besteden budget verschilt per huishoudtype

Alle minimahuishoudens houden door de gemeentelijke regelingen (meer) geld over voor het doen van vrije bestedingen (bedoeld voor o.a. sociale participatie). Dit is het geld dat maandelijks overblijft na aftrek van alle vaste lasten, huishoudelijke uitgaven en reserveringsuitgaven. In bijlage 4 staan de verschillende posten waar het vrij besteedbaar budget is opgebouwd volgens het Nibud (we hanteren hiervoor het normbedrag dat zij per huishoudtype geven). Per huishoudtype en inkomen verschilt het bedrag dat overblijft voor vrije bestedingen aanzienlijk. Het budget dat huishoudens nodig hebben voor, of zullen uitgeven aan vrije bestedingen verschilt ook per huishoudtype. Een paar met kinderen zal daar meer aan (willen) uitgeven dan een alleenstaande. In bijlage 5 staat per huishoudtype het normbudget voor vrije bestedingen. Uiteraard zal iemand die nauwelijks geld meer over heeft, dat niet per se daaraan besteden.

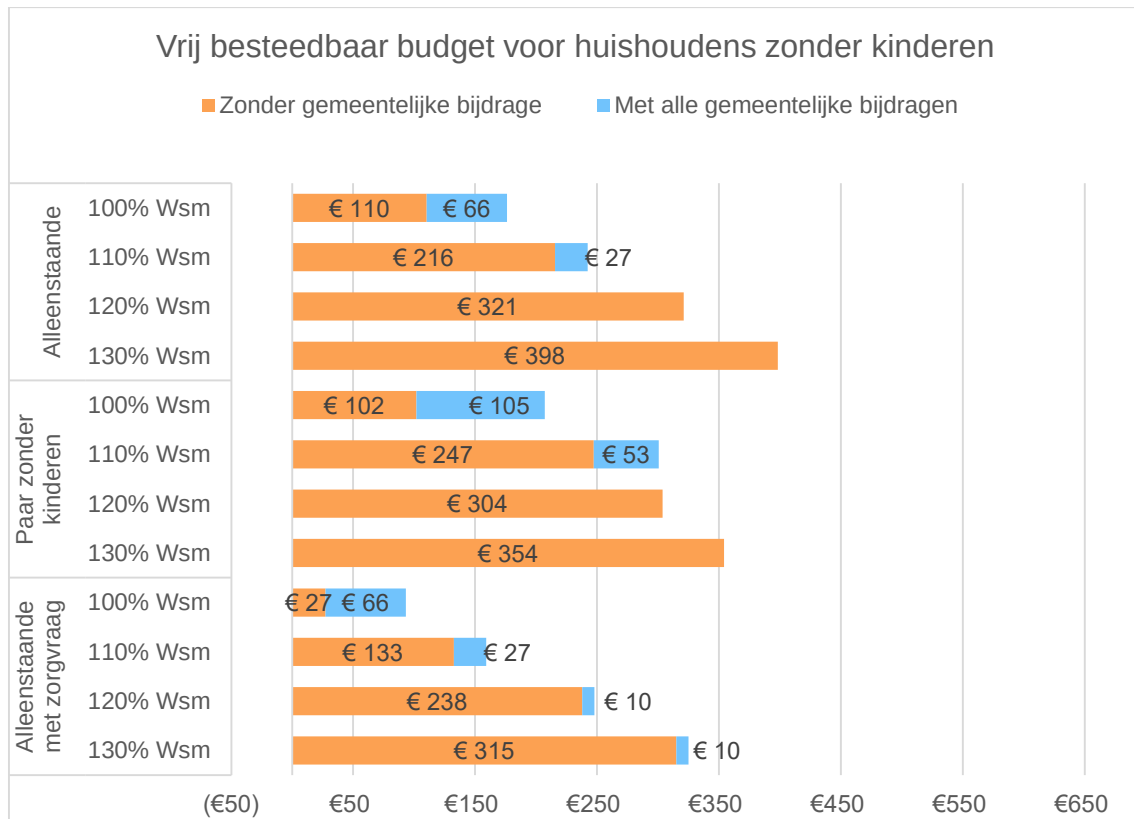
In onderstaande figuren staat per huishoudtype het budget dat zij overhouden voor vrije besteding weergegeven, opgesplitst in wat zij zonder de gemeentelijke regelingen zouden overhouden en wat de gemeentelijke regelingen toevoegen aan het vrij besteedbaar budget. De meeste huishoudtypen houden bij een hoger inkomen ook een groter bedrag over voor het doen van vrije bestedingen.

Minima zonder kinderen

Van de huishoudens zonder kinderen hebben alleenstaanden (zonder zorgvraag) het grootste budget voor vrije bestedingen. Het vrij besteedbaar budget voor een alleenstaande met een zorgvraag is lager doordat zij maandelijks meer uitgaven hebben. Alleenstaanden hebben bij een hoger loon ook telkens een groter budget voor vrije besteding.

Ook paren zonder kinderen hebben bij ieder hoger inkomen een groter budget voor vrije besteding, hoewel dit budget bij een inkomen van 120 procent Wsm slechts enkele euro's hoger is dan bij een inkomen van 110 procent Wsm. Dit komt doordat het recht op de gemeentelijke regelingen dan is komen te vervallen en het bedrag aan toeslagen vanuit het Rijk afneemt bij ieder hoger inkomen.

Figuur 4.3.1. Maandelijks vrij besteedbaar budget huishoudens zonder kinderen, niet-AOW

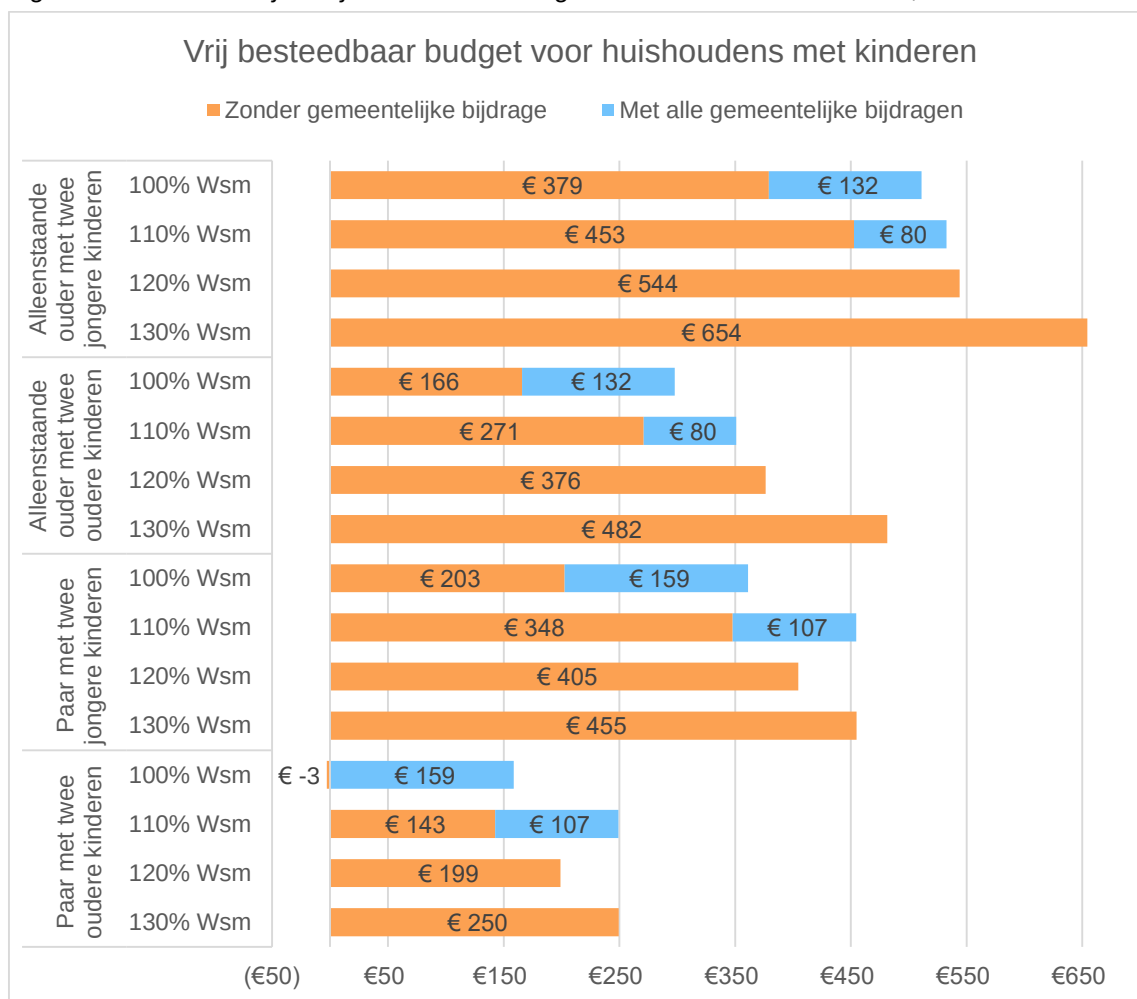

Minima met kinderen

Van de vier huishoudtypes met kinderen in dit onderzoek hebben alleenstaande ouders met twee jonge kinderen op ieder inkomensniveau het meeste budget voor het doen van vrije bestedingen. Alleenstaande ouders hebben langer recht op hetzelfde bedrag aan landelijke toeslagen (zie paragraaf 4.1) dan paren met kinderen. Daarnaast zijn de uitgaven met jonge kinderen lager dan met oudere kinderen. Paren met twee oudere kinderen hebben van deze vier huishoudtypes het minste geld over voor het doen van vrije bestedingen. Bij een inkomen van 100 procent Wsm hebben ze, als ze van geen enkele gemeentelijke regeling gebruikmaken, daar zelf helemaal geen geld voor.

Alleenstaande ouders met (zowel jongere als oudere) kinderen gaan er bij ieder hoger inkomensniveau ook meer op vooruit in vrij besteedbaar budget. Door het vervallen van gemeentelijke regelingen is dit budget bij een inkomen van 120 procent Wsm slechts enkele tientallen euro's hoger dan bij een inkomen van 110 procent Wsm. Paren met kinderen krijgen daarnaast nog te maken met een daling van de toeslagen vanuit het Rijk. Hierdoor is hun vrij besteedbaar budget bij een inkomen van 120 procent Wsm zelfs lager dan bij een inkomen van 110 procent Wsm. Paren met kinderen hebben vanwege hun maandelijkse uitgaven een relatief klein bedrag over voor vrije bestedingen, en zouden zonder de gemeentelijke bijdragen in de bijstand hier helemaal geen budget voor overhouden. In de bijstand komen zij zonder de gemeentelijke bijdragen maandelijks € 3 tekort (het vrij besteedbaar budget is dan € -3).

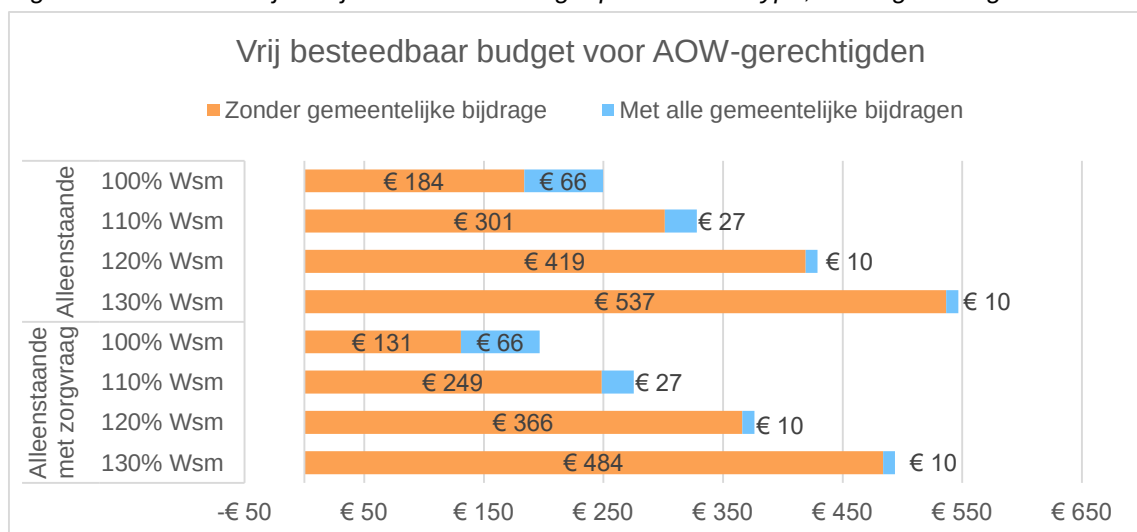
Figuur 4.3.2. Maandelijks vrij besteedbaar budget huishoudens met kinderen, niet-AOW

AOW'ers

Aleenstaanden van AOW-gerechtigde leeftijd met en zonder zorgvraag hebben bij een hoger inkomen altijd een groter vrij besteedbaar budget.

Figuur 4.3.3. Maandelijks vrij besteedbaar budget per huishoudtype, AOW-gerechtigd

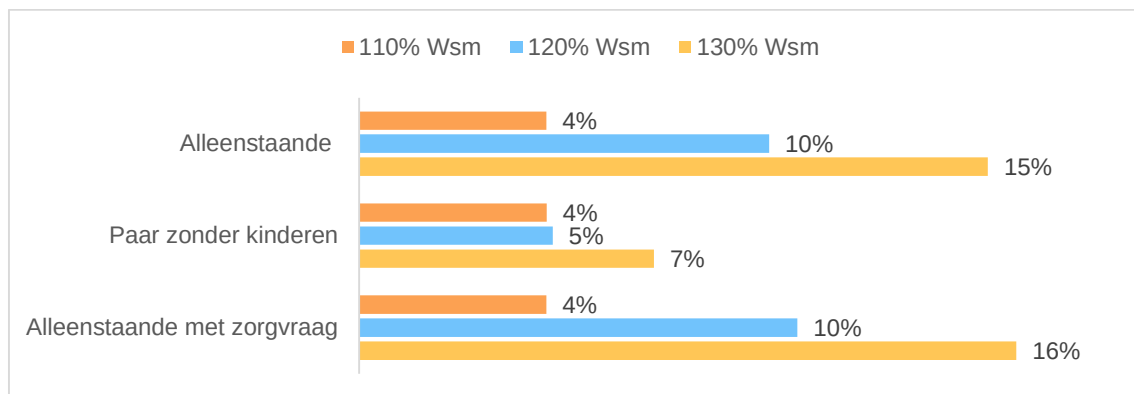
4.4. Werken vanuit de bijstand loont altijd

Een hoger inkomen leidt voor alle huishoudtypen in Coevorden altijd tot een hoger totaal inkomen dan in de bijstand. Echter, voor de meeste huishoudens nemen de bijdragen van het Rijk en de gemeente af wanneer het inkomen stijgt. Dit zorgt ervoor dat het totaal inkomen van een huishouden niet altijd evenveel stijgt ondanks dat het loon hoger wordt. Hieronder geven we de inkomensvoortgang bij werkaanvaarding vanuit de bijstand tot een inkomen van maximaal 130 procent Wsm weer per huishoudtype. Daarna leggen we de inkomensvoortgang per inkomensniveau uit aan de hand van twee casussen. In bijlage 3 worden al deze inkomens per huishoudtype uitgesplitst naar inkomenssoort waarmee visueel wordt weergegeven waarom het totaal inkomen stijgt of daalt.

Huishoudens zonder kinderen gaan er telkens meer op vooruit

Alleenstaanden en paren zonder kinderen gaan er bij ieder hoger inkomen (tot 130 procent Wsm) telkens meer op vooruit ten opzichte van de bijstand. Voor paren zonder kinderen is het totaal inkomen bij een loon van 120 procent Wsm slechts enkele euro's (1 procent) hoger dan bij een inkomen van 110 procent Wsm door de afname van de bijdragen van Rijk en gemeente.

Figuur 4.4.1. Inkomensvoortgang t.o.v. 100% Wsm bij werkaanvaarding, huishoudens zonder kinderen

Tabel 4.4.1 Inkomensvoortgang bij werkaanvaarding, huishoudens zonder kinderen

Huishoudtype	Netto inkomen incl. VT	Bijdrage Rijk	Bijdrage gemeente	Totaal inkomen	Vershil tov 100% Wsm (€)	Vershil tov 100% Wsm (%)
Alleenstaande						
100% Wsm	1.052	361	66	1.479		
110% Wsm	1.158	361	27	1.545	+ 66	+ 4%
120% Wsm	1.263	361	0	1.624	+ 145	+ 10%
130% Wsm	1.368	333	0	1.701	+ 222	+ 15%
Paar zonder kinderen						
100% Wsm	1.503	478	105	2.087		
110% Wsm	1.654	473	53	2.180	+ 93	+ 4%
120% Wsm	1.804	379	0	2.183	+ 96	+ 5%
130% Wsm	1.954	279	0	2.233	+ 147	+ 7%
Alleenstaande met zorgvraag						
100% Wsm	1.052	361	66	1.479		
110% Wsm	1.158	361	27	1.545	+ 66	+ 4%
120% Wsm	1.263	361	10	1.634	+ 155	+ 10%
130% Wsm	1.368	333	10	1.711	+ 232	+ 16%

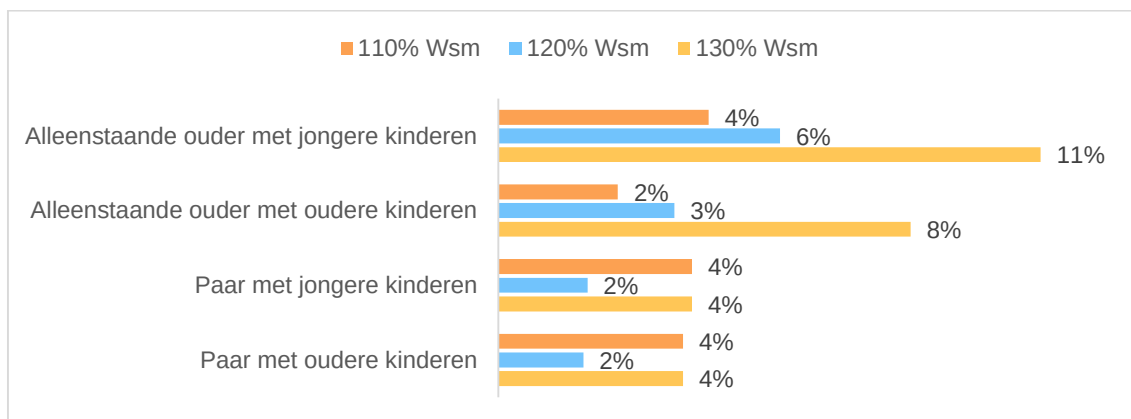
Alleenstaande ouders gaan er telkens op vooruit bij ieder hoger inkomen

Alleenstaande ouders hebben bij ieder hoger loon ook telkens een hoger totaal inkomen dan in de bijstand. Voor alleenstaande ouders neemt de bijdrage vanuit het Rijk niet af, en bij alleenstaande ouders met jongere kinderen neemt dit zelfs toe vanwege de combinatiekorting. Door het wegvallen van de gemeentelijke regelingen is het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 120 procent Wsm slechts € 26 hoger dan bij een loon gelijk aan 110 procent Wsm (een groei van 2 procentpunt).

Paren met kinderen krijgen te maken met een terugval in totaal inkomen

Bij paren met kinderen dalen de toeslagen van het Rijk als het huishoudinkomen stijgt. In combinatie met het vervallen van het recht op gemeentelijke regelingen is het totaal inkomen bij een loon van 120 procent Wsm lager dan bij een loon van 110 procent Wsm. Bij een loon van 130 procent Wsm is het totaal inkomen gelijk aan dat bij een loon van 110 procent Wsm. De toename in loon kan de afname aan toeslagen en regelingen niet volledig compenseren. Wel is het totaal inkomen bij een loon van 110 tot 130 procent Wsm altijd hoger dan bij een loon van 100 procent Wsm.

Figuur 4.4.2. Inkomensvoortgang t.o.v. 100% Wsm bij werkaanvaarding, huishoudens met kinderen

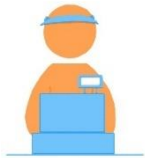
Tabel 4.4.2 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding, huishoudens met kinderen

Huishoudtype	Netto inkomen incl. VT	Bijdrage Rijk	Bijdrage gemeente	Totaal inkomen	Vershil tov 100% Wsm (€)	Vershil tov 100% Wsm (%)
Alleenstaande ouder met twee jongere kinderen						
100% Wsm	1.052	979	132	2.163		
110% Wsm	1.158	1.014	80	2.252	+ 89	+ 4%
120% Wsm	1.263	1.019	0	2.282	+ 119	+ 6%
130% Wsm	1.368	1.024	0	2.392	+ 229	+ 11%
Alleenstaande ouder met twee oudere kinderen						
100% Wsm	1.052	1.098	132	2.282		
110% Wsm	1.158	1.098	80	2.335	+ 53	+ 2%
120% Wsm	1.263	1.098	0	2.361	+ 79	+ 3%
130% Wsm	1.368	1.098	0	2.466	+ 184	+ 8%
Paar met twee jongere kinderen						
100% Wsm	1.503	808	159	2.470		
110% Wsm	1.654	803	107	2.563	+ 93	+ 4%
120% Wsm	1.804	709	0	2.513	+ 43	+ 2%
130% Wsm	1.954	609	0	2.563	+ 93	+ 4%
Paar met twee oudere kinderen						
100% Wsm	1.503	927	159	2.589		
110% Wsm	1.654	922	107	2.682	+ 93	+ 4%
120% Wsm	1.804	828	0	2.632	+ 43	+ 2%
130% Wsm	1.954	728	0	2.682	+ 93	+ 4%

Voorbeeldcasussen inkomensvoortgang bij werkaanvaarding**Voorbeeldcasus tabel 4.4.1.: alleenstaande**

Jan is alleenstaand en krijgt een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.052 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Hij heeft maandelijks recht op € 361 aan toeslagen van het Rijk. Voor Jan bestaat dit uit huurtoeslag en zorgtoeslag. Tot slot kan Jan rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 66 per maand. Dit bestaat uit de kwijtschelding voor gemeentelijke belastingen, de korting op de collectieve zorgverzekering en de Doe-Mee-Pas. In totaal heeft Jan een inkomen van € 1.479 per maand.

Als Jan werk krijgt tegen een inkomen van 110 procent Wsm, dan stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.158 per maand. Hij houdt recht op huurtoeslag en zorgtoeslag en deze bedragen blijven onveranderd, dus € 361 per maand. Het recht op miniregelingen komt deels te vervallen. Jan heeft nog recht op de korting op de collectieve zorgverzekering en de Doe-Mee-Pas. De gemeentelijke bijdragen zijn nu € 27 per maand. Hij kan geen kwijtschelding meer aanvragen. Bij een inkomen van 110 procent Wsm is het totaal inkomen van Jan € 1.545. Dit is een stijging van € 66 (4 procent) ten opzichte van zijn totaal inkomen bij een bijstandsuitkering.

Wanneer Jan tegen een inkomen van 120 procent Wsm gaat werken, stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.263 per maand. De bijdrage van het Rijk blijft € 361. Het recht op een gemeentelijke bijdragen komt vanwege zijn hogere inkomen te vervallen. Het totale inkomen van Jan is € 1.624 per maand, € 145 (10 procent) meer dan wanneer Jan een bijstandsuitkering heeft.

Als Jan gaat werken tegen een inkomen van 130 procent Wsm dan stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.368 per maand. De bijdragen van het Rijk zijn gedaald naar € 333 per maand. Jan ontvangt minder huurtoeslag, zijn zorgtoeslag blijft gelijk. Het totale inkomen van Jan is nu € 1.701 per maand, dit is € 222 (15 procent) meer dan toen hij een bijstandsuitkering had.

Voorbeeldcasus tabel 4.4.2.: paar met oudere kinderen

Robin en Max hebben twee kinderen van 14 en 16 jaar oud en krijgen een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.503 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Zij hebben maandelijks recht op € 927 aan toeslagen van het Rijk. Voor het gezin bestaat dit uit huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderbijslag en kindgebonden budget. Tot slot kunnen Robin en Max rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 159 per maand. Dit bestaat uit kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, de korting op de collectieve zorgverzekering, de Doe-Mee-Pas en het kindpakket. In totaal hebben Robin en Max een inkomen van € 2.589 per maand.

Als Robin of Max werk krijgt tegen een inkomen van 110 procent Wsm, dan stijgt hun netto-inkomen naar € 1.654 per maand. Zij houden recht op de toeslagen van het Rijk, maar deze bedragen zijn nu iets lager, en zijn nu in totaal € 922. Ze kunnen geen kwijtschelding meer aanvragen, maar houden wel recht op de andere gemeentelijke regelingen. De gemeentelijke bijdragen zijn dan € 107 per maand. Het totaal inkomen van Robin en Max is bij een inkomen van 110 procent Wsm € 2.682. Dit is een stijging van € 93 (4 procent) ten opzichte van hun totaal inkomen bij een bijstandsuitkering.

Wanneer Robin of Max tegen een loon van 120 procent Wsm gaat werken, stijgt hun netto-inkomen naar € 1.804 per maand. De bijdrage van het Rijk neemt iets verder af, en is nu € 828. Het gezin heeft geen recht meer op de gemeentelijke bijdragen. Het totale inkomen van het gezin is dan € 2.632 per maand. Dit is € 43 (2 procent) meer dan wanneer zij een bijstandsuitkering hebben.

Als Robin of Max gaat werken tegen een inkomen van 130 procent Wsm dan stijgt hun netto-inkomen naar € 1.954 per maand. De bijdragen van het Rijk dalen verder naar € 728 per maand. Het totale inkomen van Robin en Max is nu € 2.682 per maand, dit is € 93 (4 procent) meer dan toen zij een bijstandsuitkering hadden, evenveel als bij een inkomen van 110 procent Wsm.

5. Vergelijking met Nibud 2017

In 2017 heeft het Nibud onderzoek gedaan naar de inkomenseffecten van het minimabeleid. In dit hoofdstuk wordt de Minima effectrapportage van het Nibud uit 2017 vergeleken met de Inkomens effectrapportage van KWIZ in 2020. Verschillen in resultaten kunnen komen door lokale en landelijke beleidswijzigingen sinds 2017, evenals door verschillen in methodieken tussen KWIZ en het Nibud.

Lokale beleidswijzigingen

Sinds 2017 is er een aantal wijzigingen geweest in het gemeentelijke minimabeleid. In 2017 was de Doe-Mee-Pas alleen beschikbaar voor kinderen en 65-plussers, in 2020 is deze voor alle leeftijden bedoeld. Dit zorgt ervoor dat alle (niet AOW-gerechtigde) huishoudens bij een inkomen tot 110 procent Wsm meer ruimte overhouden voor het doen van vrije bestedingen dan in 2017. Aan de andere kant gaat er hierdoor ook een groter bedrag verloren wanneer het inkomen stijgt naar boven de 110 procent Wsm, met als gevolg dat minima met een inkomen van 120 of 130 procent Wsm juist een kleinere toename in inkomen tegemoetzien dan in 2017. Daarnaast konden minima met een inkomen van 110 procent Wsm in 2017 nog gedeeltelijke kwijtschelding van gemeentebelastingen krijgen, in 2020 is dit niet langer het geval. Hierdoor is de gemeentelijke bijdrage bij een inkomen van 110 procent Wsm in 2020 iets lager dan in 2017. Als laatste is de korting op de collectieve zorgverzekering in 2020 enkele euro's kleiner dan in 2017. Per saldo betekent dit dat de bijdrage in de bijstand in 2020 hoger is dan in 2017, en iets sneller afneemt bij een hoger inkomen.

Landelijke beleidswijzigingen

Vrijwel alle toeslagen die minima in 2020 kunnen ontvangen zijn verhoogd ten opzichte van 2017. Het Wettelijk minimumloon (en daarmee ook de bijstandsuitkering) is ongeveer € 100 hoger dan in 2017. Ook de zorgtoeslag, kinderbijslag, de combinatiekorting en het kindgebonden budget zijn verhoogd ten opzichte van 2017. Daarnaast zijn de inkomensgrenzen voor de toeslagen verruimd, wat betekent dat de toeslagen minder snel afnemen bij een hoger inkomen. Dit betekent dat voor de minima in dit onderzoek zowel het netto inkomen als de bijdragen vanuit het Rijk relatief hoger uitvallen dan in 2017.

Verschillen in methodiek en definities

- Het Nibud gebruikt gemiddelde tarieven voor uitgaven als gas, water en elektra, KWIZ maakt zo veel mogelijk gebruik van lokale tarieven. Daarnaast neemt KWIZ het gemiddelde gebruik per huishouden over zoals dat door de aanbieder wordt aangegeven, bijvoorbeeld voor elektriciteit. Het Nibud gebruikt hier eigen gegevens voor. Hierdoor vallen de vaste lasten bij KWIZ anders uit, met name voor meerpersoonshuishoudens;
- Het Nibud rapporteerde in 2017 alleen op wat een huishouden per inkomensniveau overhoudt voor en na het doen van vrije bestedingen. KWIZ kijkt hier in 2020 ook naar, maar kijkt eveneens naar het verschil in het totaal inkomen bij een hoger loon. Als we kijken naar wat huishoudens per maand voor en na de vrije bestedingen overhouden dan zien we (net zoals in 2017) paren met oudere kinderen de normbedragen voor vrije bestedingen niet kunnen bekostigen (zie bijlage 5). Wel hebben zij in 2020 bij een hoger inkomen altijd meer geld over voor het doen van vrije bestedingen dan in de bijstand, wat in 2017 niet het geval was. Kijken we ook nog naar de verandering in totaal inkomen (methode KWIZ), dan zien we dat gaan werken vanuit de bijstand in 2020 altijd een hoger totaal inkomen dan in de bijstand oplevert;
- In 2017 ging het Nibud ervan uit dat alleenstaande ouders met jongere kinderen in de bijstand twee dagdelen per week van de peuterspeelzaal gebruikmaakt. Ditzelfde geldt voor een paar met jongere kinderen in de bijstand, of wanneer één van beide ouders werkt. KWIZ gaat er juist van uit dat er in deze situaties altijd iemand thuis is om op de kinderen te passen, waardoor er geen gebruik hoeft te worden gemaakt van de peuterspeelzaal. Deze kosten zijn dus ook niet meegenomen in de inkomenseffecten;
- Het Nibud heeft met de gemeente een bedrag afgesproken voor de (gemiddelde) huur die minima betalen. KWIZ gaat hierbij uit van de gemiddelde huurprijs in de sociale huur

op basis van data van het HCIB. De huur (en daarmee de huurtoeslag) die in 2017 is gebruikt, is hierdoor een stuk hoger dan in 2020 (voor alleenstaanden: € 30 en voor meerpersoonshuishoudens: € 45);

- Bij de rapportage van het Nibud is de inkomensafhankelijke combinatiekorting niet meegenomen in de maandelijkse inkomsten. In de Inkomens effectrapportage neemt KWIZ dit wel mee als maandelijks inkomen in de bijdragen van het Rijk. Dit betekent dat in de huidige Inkomens effectrapportage de bijdrage van het Rijk voor alleenstaanden met jonge kinderen mogelijk hoger uitvalt;
- Voor de collectieve zorgverzekering neemt KWIZ in 2020 alleen voor AOW-gerechtigden en personen met een zorgvraag het meest uitgebreide pakket van Zilveren Kruis mee, het Nibud heeft in 2017 dit pakket bij alle huishoudens meegenomen in de begroting. Hierdoor valt het budget voor vrije besteding huishoudens zonder zorgvraag onder de AOW-leeftijd hoger uit dan in 2017. Het Nibud vindt in 2017 ook een armoedeval bij paren met oudere kinderen, die ontstaat doordat zij het meest uitgebreide pakket van de zorgverzekering gebruiken. Als zij het minder uitgebreide pakket zouden gebruiken, zou deze armoedeval niet optreden, aldus het Nibud. KWIZ vindt dan ook geen armoedeval bij paren met oudere kinderen;
- Het Nibud gaat er in 2017 van uit dat minima met een zorgvraag ook een vergoeding krijgen vanuit de Bijzondere bijstand voor maaltijdvoorziening en voor waskosten. In 2020 vormen deze kosten geen onderdeel van het 'profiel' van de alleenstaanden met zorgvraag;
- Het Nibud gaat bij een alleenstaande met de AOW-leeftijd op 100 procent Wsm uit van een volledige AOW-uitkering voor alleenstaanden, waar KWIZ uitgaat van een uitkering ter hoogte van de bijstandsnorm voor AOW-gerechtigde alleenstaanden. Dit heeft tot gevolg dat AOW-gerechtigden er in 2020 bij hogere inkomens meer op vooruit gaan dan in 2017.

Verskil in inkomenseffecten 2017 – 2020

Het Nibud en KWIZ komen tot deels verschillende resultaten. In 2017 concludeerde het Nibud dat paren met oudere kinderen er financieel op achteruit gaan als zij vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon van 120 procent Wsm. Uit het huidige onderzoek blijkt dat deze huishoudens in 2020 bij een inkomen van 120 procent weliswaar een lager totaal inkomen en vrij besteedbaar budget hebben dan bij een inkomen van 110 procent Wsm, maar dat werken vanuit de bijstand wel altijd loont. Wel vinden zowel het Nibud als KWIZ dat paren met oudere kinderen maandelijks een relatief klein budget hebben voor het doen van vrije bestedingen.

In onderstaande tabel geven we het verschil in resultaten per onderdeel weer voor een alleenstaande met een inkomen van 100 procent Wsm. Te zien is dat de bijstandsuitkering in 2020 bijna € 70 per maand hoger is dan in 2020. Ook de gemeentelijke bijdrage is in 2020 zo'n € 14 hoger dan in 2017. Dit maakt dat de totale inkomsten in 2020 hoger zijn dan in 2017. Daarnaast zijn de uitgaven in 2020 lager dan in 2017, met name omdat in 2020 is gerekend met een lagere huur (€ 30 lager voor een alleenstaande). Door de hogere inkomsten en lagere uitgaven hebben alleenstaanden in 2020 maandelijks meer geld over voor vrije bestedingen dan in 2017. In tegenstelling tot in 2017 kunnen zij in 2020 met dit budget het normbedrag voor vrije bestedingen bekostigen.

Tabel 5.1.1 Vergelijking financieel maandoverzicht alleenstaande in de bijstand 2017 – 2020

Alleenstaande (zonder kinderen) met een inkomen van 100% Wsm		2017	2020
Inkomsten	Uitkering	€ 983	€ 1.052
	Landelijke toeslagen	€ 367	€ 361
	Bijdrage gemeente	€ 52	66
Totaal inkomsten		€ 1.402	€ 1.479
Uitgaven	Vaste lasten	€ 934	€ 880
	Reserveringsuitgaven	€ 197	€ 179
	Huishoudelijke uitgaven	€ 238	€ 244
Totaal uitgaven		€ 1.369	€ 1.303
Budget voor vrije bestedingen		€ 33	€ 176
Normbedrag voor vrije bestedingen		€ 113	€ 110
Over na vrije bestedingen		€ -80	€ 66

Bijlage 1. Systematiek Armoede index

De Armoede Index is een door KWIZ ontwikkeld analysemodel, waarbij we inzicht verschaffen in de omvang en samenstelling van de armoededoelgroep (naar huishoudens en inkomenscategorieën) en het bereik van de minimaregelingen. De Armoede Index is samengesteld op basis van een combinatie van gemeentelijke gebruiksgegevens, geëxtrapoleerde CBS-gegevens en door ons ontwikkelde kengetallen op basis van ervaringscijfers bij andere gemeenten. Belangrijke toevoeging is dat we rekening houden met de vermogens en derhalve op deze wijze alleen inzoomen op de doelgroep die in aanmerking komt voor de minimaregelingen.

We gaan hierbij als volgt te werk.

- In eerste instantie inventariseren we op basis van de door ons bewerkte CBS-informatie hoeveel huishoudens in Coevorden inkomens tot 100%, 110% en 120% van het wettelijk sociaal minimum (Wsm) hebben, met geen of een laag eigen vermogen;
- We geven een overzicht van de inkomensbronnen;
- Vervolgens wordt voor iedere afzonderlijke groep in kaart gebracht hoe de huishoudensamenstelling is en om hoeveel kinderen tot 18 jaar het gaat;
- Dit overzicht vullen we aan met gemeentelijke getallen over het gebruik van de minimaregelingen in 2019 (Bijzondere Bijstand, Individuele Inkomenstoeslag, Kwijtschelding gemeentelijke belastingen, Participatieregelingen, Kindpakket, en eventuele overige inkomensondersteunende regelingen).

Bijlage 2. Overzicht minimaregelingen

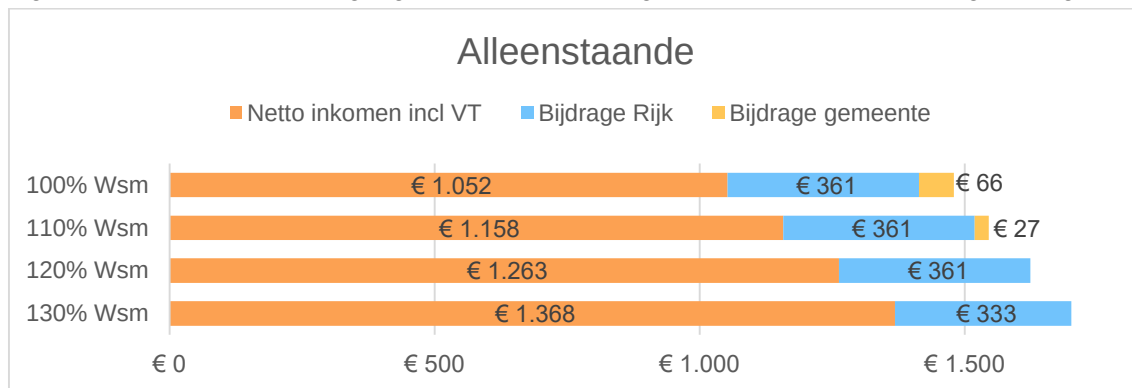
Tabel B2.1 Gemeentelijke minimaregelingen in Coevorden

Soort regeling	Inkomensgrens t.o.v. Wsm	(Maximaal) bedrag
Individuele bijzondere bijstand	Tot 110%	Individuele vergoedingen
Kwijtschelding gem. belastingen	Tot 100%	-
Individuele inkomenstoeslag (incl. referteperiode)	Minimaal 3 jaar tot 110%	Alleenstaande: € 421; Alleenstaande ouder: € 542; Paar: € 602;
Collectieve zorgverzekering (via Zilveren Kruis)	Tot 110% of tot 130% Wsm	<i>Keuze uit twee aanvullende pakketten:</i> Optimaal aanvullend 1 met aanvullend tand ster 1: € 134,95 i.p.v. € 144,95 per maand, inkomensgrens 110% Wsm; Optimaal aanvullend 3 met aanvullend tand 2 ster: € 182,20 i.p.v. € 172,20 per maand, inkomensgrens 130% Wsm.
Doe-Mee-Pas	Tot 110% Wsm	€ 200 per persoon, per jaar
Kindpakket	Tot 110% Wsm	€ 120 per kind t/m 17 jaar, per jaar

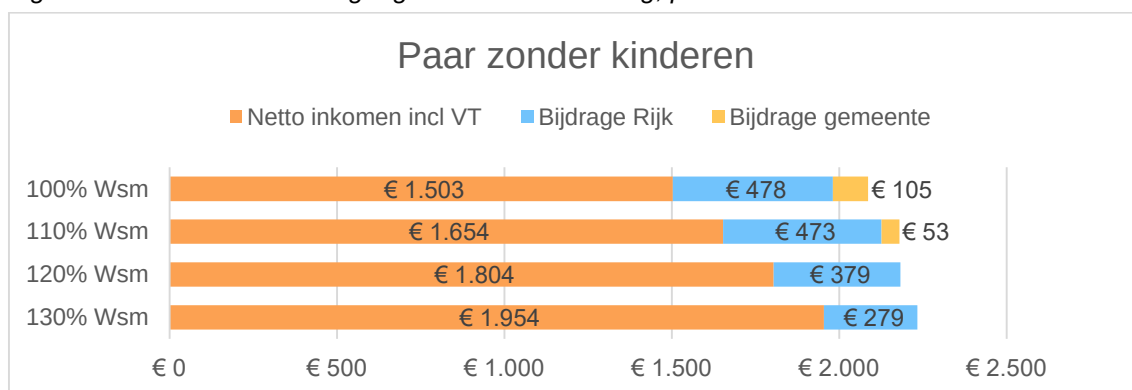
Bijlage 3. Opbouw totaal inkomen 100 tot 130% Wsm

In deze bijlage geven we de opbouw van het totaal inkomen uit paragraaf 4.4 grafisch weer.

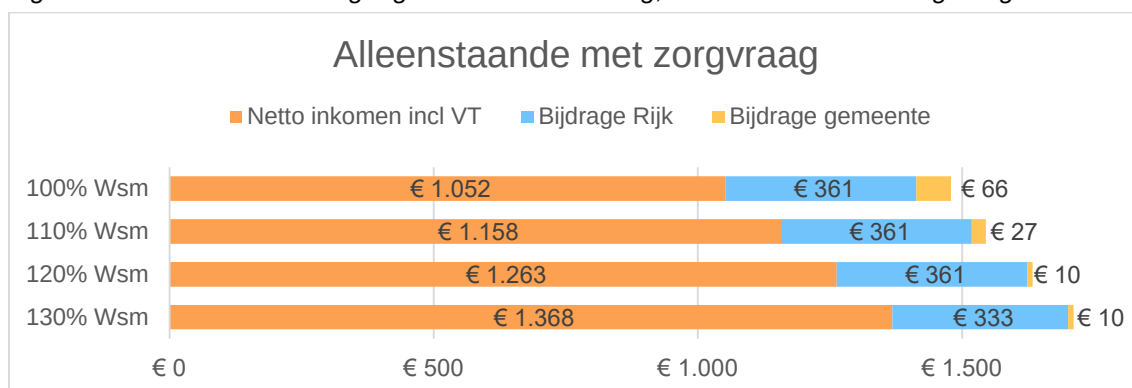
Figuur B3.1 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding, alleenstaande niet AOW-gerechtigd

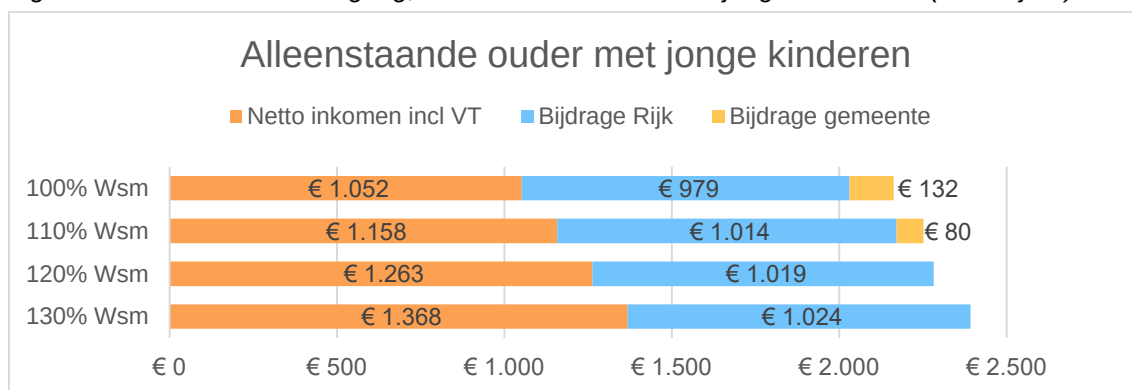
Figuur B3.2 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding, paar zonder kinderen

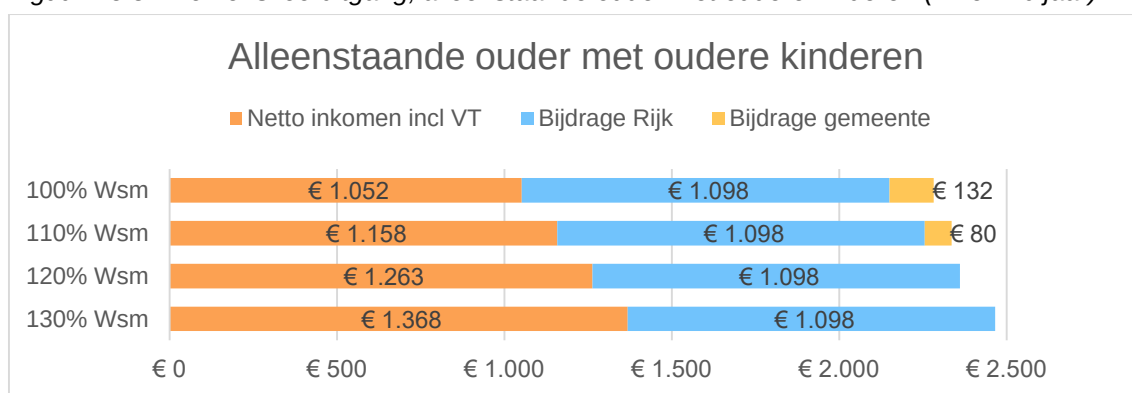
Figuur B3.3 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding, alleenstaande met zorgvraag

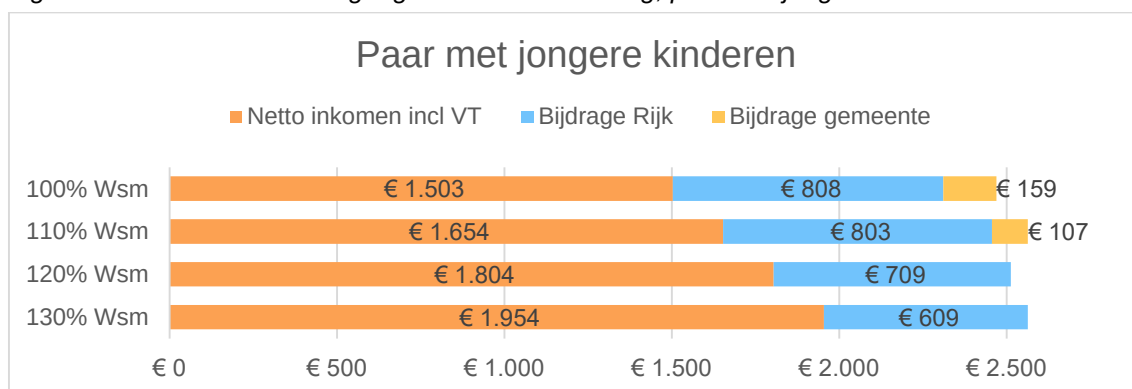
Figuur B3.4 Inkomensvoortgang, alleenstaande ouder met jongere kinderen (3 en 5 jaar)

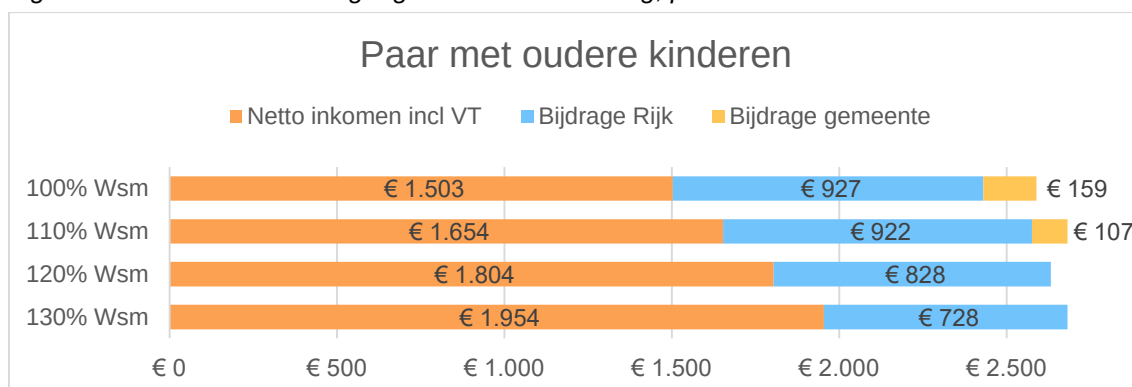
Figuur B3.5 Inkomensvoortgang, alleenstaande ouder met oudere kinderen (14 en 16 jaar)

Figuur B3.6 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding, paar met jongere kinderen

Figuur B3.7 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding, paar met oudere kinderen

Bijlage 4. Vrij besteedbaar budget

In deze bijlage geven we een overzicht van de kostenposten waarop het maandelijkse vrij besteedbudget van het Nibud is gebaseerd. Het normbedrag per huishoudtype en per inkomensniveau is te vinden in het financieel maandoorzicht in bijlage 5. Deze normbedragen zijn afkomstig van het Nibud.

Tabel B4.1 Posten vrij besteedbaar budget

Besteding vrij besteedbaar budget
Abonnementen en contributies voor (sport)verenigingen
Vakantie of een dagje uit
Bij mensen op bezoek gaan
Mensen op bezoek krijgen
Vervoer om op bezoek of naar de (sport)vereniging te gaan
Woon-werkverkeer (voor huishoudens die werken)
Zakgeld voor kinderen (waar van toepassing)
Kosten van een huisdier

Bijlage 5. Financieel maandoverzicht

In deze bijlage staat per huishoudtype het financieel maandoverzicht. De tabellen geven een overzicht van de maandelijkse inkomsten en uitgaven, bij gebruikmaking van alle landelijke en lokale regelingen. De bedragen die horen bij de huishoudelijke uitgaven en reserveringsuitgaven zijn afkomstig van het Nibud.

Tabel B5.1 Alleenstaande zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.052	1.158	1.263	1.368	1.052
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	257	257	257	229	257
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	361	361	361	333	361
Totaal inkomsten	1.413	1.519	1.624	1.701	1.413
Uitgaven					
Huur	520	520	520	520	520
Gas, water, elektra	81	81	81	81	81
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	39	39	39	39	39
(collectieve) zorgverzekering	145	145	145	145	145
Overige verzekeringen	20	20	20	20	20
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	15	15	15	15	15
Reserveringsuitgaven	179	179	179	179	179
Huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244
Totaal uitgaven	1.303	1.303	1.303	1.303	1.303
Budget exclusief regelingen gemeente	110	216	321	398	110
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	39	0	0	0	39
Korting collectieve zorgverzekering	10	10	0	0	10
Individuele inkomensvoet	0	0	0	0	35
Doe-Mee-Pas	17	17	0	0	17
Kindpakket	0	0	0	0	0
Totaal regelingen gemeente	66	27	0	0	101
Budget inclusief regelingen gemeente	176	242	321	398	211
Vrije bestedingen	110	176	182	182	110
Restant	66	66	139	216	101

Tabel B5.2 Alleenstaande ouder, niet AOW-gerechtigd, 2 jongere kinderen (3 en 5 jaar)⁵

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.052	1.158	1.263	1.368	1.052
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	279	279	279	279	279
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	36	40	45	0
Kinderbijslag	148	148	148	148	148
Kindgebonden budget	448	448	448	448	448
Totaal bijdragen Rijk	979	1.014	1.019	1.024	979
Totaal inkomsten	2.031	2.172	2.282	2.392	2.031
Uitgaven					
Huur	555	555	555	555	555
Gas, water, elektra	179	179	179	179	179
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	52	52	52	52	52
(collectieve) zorgverzekering	145	145	145	145	145
Overige verzekeringen	23	23	23	23	23
Onderwijs	3	3	3	3	3
Kosten BSO	0	67	86	86	0
Vervoer	20	20	20	20	20
Reserveringsuitgaven	257	257	257	257	257
Huishoudelijke uitgaven	358	358	358	358	358
Totaal uitgaven	1.652	1.719	1.738	1.738	1.652
Budget exclusief regelingen gemeente	379	453	544	654	379
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	52	0	0	0	52
Korting collectieve zorgverzekering	10	10	0	0	10
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	45
Doe-Mee-Pas	50	50	0	0	50
Kindpakket	20	20	0	0	20
Totaal regelingen gemeente	132	80	0	0	177
Budget inclusief regelingen gemeente	511	533	544	654	556
Vrije bestedingen	190	251	260	260	190
Restant	321	282	284	394	366

⁵ Bij de kosten BSO is de tegemoetkoming kinderopvang al verrekend.

Tabel B5.3 Alleenstaande ouder, niet AOW-gerechtigd, 2 oudere kinderen (14 en 16 jaar)⁶

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.052	1.158	1.263	1.368	1.052
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	279	279	279	279	279
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	211	211	211	211	211
Kindgebonden budget	504	504	504	504	504
Totaal bijdragen Rijk	1.098	1.098	1.098	1.098	1.098
Totaal inkomsten	2.150	2.255	2.361	2.466	2.150
Uitgaven					
Huur	555	555	555	555	555
Gas, water, elektra	179	179	179	179	179
Telefoon, internet en kabel	76	76	76	76	76
Gemeentelijke heffingen	52	52	52	52	52
(collectieve) zorgverzekering	145	145	145	145	145
Overige verzekeringen	23	23	23	23	23
Onderwijs	72	72	72	72	72
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	46	46	46	46	46
Reserveringsuitgaven	298	298	298	298	298
Huishoudelijke uitgaven	539	539	539	539	539
Totaal uitgaven	1.984	1.984	1.984	1.984	1.984
Budget exclusief regelingen gemeente	166	271	376	482	166
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	52	0	0	0	52
Korting collectieve zorgverzekering	10	10	0	0	10
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	45
Doe-Mee-Pas	50	50	0	0	50
Kindpakket	20	20	0	0	20
Totaal regelingen gemeente	132	80	0	0	177
Budget inclusief regelingen gemeente	298	351	376	482	343
Vrije bestedingen	250	310	312	312	250
Restant	48	41	64	170	93

⁶ Bij de kosten BSO is de tegemoetkoming kinderopvang al verrekend.

Tabel B5.4 Paar, niet AOW-gerechtigd, geen kinderen

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.503	1.654	1.804	1.954	1.503
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	279	277	218	152	279
Zorgtoeslag	199	196	161	127	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	478	473	379	279	478
Totaal inkomsten	1.981	2.127	2.183	2.233	1.981
Uitgaven					
Huur	555	555	555	555	555
Gas, water, elektra	127	127	127	127	127
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	52	52	52	52	52
(collectieve) zorgverzekering	290	290	290	290	290
Overige verzekeringen	28	28	28	28	28
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	31	31	31	31	31
Reserveringsuitgaven	285	285	285	285	285
Huishoudelijke uitgaven	444	444	444	444	444
Totaal uitgaven	1.879	1.879	1.879	1.879	1.879
Budget exclusief regelingen gemeente	102	247	304	354	102
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	52	0	0	0	52
Korting collectieve zorgverzekering	20	20	0	0	20
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	50
Doe-Mee-Pas	33	33	0	0	33
Kindpakket	0	0	0	0	0
Totaal regelingen gemeente	105	53	0	0	155
Budget inclusief regelingen gemeente	207	301	304	354	257
Vrije bestedingen	168	223	240	240	168
Restant	39	78	64	114	89

Tabel B5.5 Paar, niet AOW-gerechtigd, 2 jongere kinderen (3 en 5 jaar)

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.503	1.654	1.804	1.954	1.503
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	279	277	218	152	279
Zorgtoeslag	199	196	161	127	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	148	148	148	148	148
Kindgebonden budget	182	182	182	182	182
Totaal bijdragen Rijk	808	803	709	609	808
Totaal inkomsten	2.311	2.456	2.513	2.563	2.311
Uitgaven					
Huur	555	555	555	555	555
Gas, water, elektra	214	214	214	214	214
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	52	52	52	52	52
(collectieve) zorgverzekering	290	290	290	290	290
Overige verzekeringen	29	29	29	29	29
Onderwijs	3	3	3	3	3
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	35	35	35	35	53
Reserveringsuitgaven	361	361	361	361	361
Huishoudelijke uitgaven	501	501	501	501	501
Totaal uitgaven	2.108	2.108	2.108	2.108	2.126
Budget exclusief regelingen gemeente	203	348	405	455	185
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	52	0	0	0	52
Korting collectieve zorgverzekering	20	20	0	0	20
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	50
Doe-Mee-Pas	67	67	0	0	67
Kindpakket	20	20	0	0	20
Totaal regelingen gemeente	159	107	0	0	209
Budget inclusief regelingen gemeente	361	455	405	455	393
Vrije bestedingen	230	276	290	290	230
Restant	131	179	115	165	163

Tabel B5.6 Paar, niet AOW-gerechtigd, 2 oudere kinderen (14 en 16 jaar)

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.503	1.654	1.804	1.954	1.503
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	279	277	218	152	279
Zorgtoeslag	199	196	161	127	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	211	211	211	211	211
Kindgebonden budget	238	238	238	238	238
Totaal bijdragen Rijk	927	922	828	728	927
Totaal inkomsten	2.430	2.576	2.632	2.682	2.430
Uitgaven					
Huur	555	555	555	555	555
Gas, water, elektra	214	214	214	214	214
Telefoon, internet en kabel	84	84	84	84	84
Gemeentelijke heffingen	52	52	52	52	52
(collectieve) zorgverzekering	290	290	290	290	290
Overige verzekeringen	29	29	29	29	29
Onderwijs	72	72	72	72	72
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	53	53	53	53	53
Reserveringsuitgaven	415	415	415	415	415
Huishoudelijke uitgaven	669	669	669	669	669
Totaal uitgaven	2.433	2.433	2.433	2.433	2.433
Budget exclusief regelingen gemeente	-3	143	199	250	-3
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	52	0	0	0	52
Korting collectieve zorgverzekering	20	20	0	0	20
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	50
Doe-Mee-Pas	67	67	0	0	67
Kindpakket	20	20	0	0	20
Totaal regelingen gemeente	159	107	0	0	209
Budget inclusief regelingen gemeente	156	249	199	250	206
Vrije bestedingen	290	343	350	350	290
Restant	-134	-94	-151	-100	-84

Tabel B5.7 Alleenstaande, AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.176	1.294	1.412	1.529	1.176
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	259	259	259	259	259
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	363	363	363	363	363
Totaal inkomsten	1.539	1.657	1.775	1.892	1.539
Uitgaven					
Huur	520	520	520	520	520
Gas, water, elektra	99	99	99	99	99
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	39	39	39	39	39
(collectieve) zorgverzekering	182	182	182	182	182
Overige verzekeringen	13	13	13	13	13
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	13	13	13	13	13
Reserveringsuitgaven	185	185	185	185	185
Huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244
Totaal uitgaven	1.355	1.355	1.355	1.355	1.355
Budget exclusief regelingen gemeente	184	301	419	537	184
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	39	0	0	0	39
Korting collectieve zorgverzekering	10	10	10	10	10
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	0
Doe-Mee-Pas	17	17	0	0	0
Kindpakket	0	0	0	0	0
Totaal regelingen gemeente	66	27	10	10	49
Budget inclusief regelingen gemeente	250	328	429	547	233
Vrije bestedingen	111	154	159	159	111
Restant	139	174	270	388	122

Tabel B5.8 Alleenstaande, niet AOW-gerechtigd, met zorgvraag

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.052	1.158	1.263	1.368	1.052
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	257	257	257	229	257
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	361	361	361	333	361
Totaal inkomsten	1.413	1.519	1.624	1.701	1.413
Uitgaven					
Huur	520	520	520	520	520
Gas, water, elektra	81	81	81	81	81
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	39	39	39	39	39
(collectieve) zorgverzekering	182	182	182	182	182
Overige verzekeringen	20	20	20	20	20
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	22	22	22	22	22
Medicijnen	21	21	21	21	21
Reserveringsuitgaven	197	197	197	197	197
Huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244
Totaal uitgaven	1.386	1.386	1.386	1.386	1.386
Budget exclusief regelingen gemeente	27	133	238	315	27
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	39	0	0	0	39
Korting collectieve zorgverzekering	10	10	10	10	10
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	35
Doe-Mee-Pas	17	17	0	0	17
Kindpakket	0	0	0	0	0
Totaal regelingen gemeente	66	27	10	10	101
Budget inclusief regelingen gemeente	93	159	248	325	128
Vrije bestedingen	111	154	159	159	111
Restant	-18	5	89	166	17

Tabel B5.9 Alleenstaande, AOW-gerechtigd, met zorgvraag

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.176	1.294	1.412	1.529	1.176
Bijdragen Rijk					
Huurtoeslag	259	259	259	259	259
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
totaal bijdragen Rijk	363	363	363	363	363
Totaal inkomsten	1.539	1.657	1.775	1.892	1.539
Uitgaven					
Huur	520	520	520	520	520
Gas, water, elektra	99	99	99	99	99
Telefoon, internet en televisie	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	39	39	39	39	39
(collectieve) zorgverzekering	182	182	182	182	182
Overige verzekeringen	13	13	13	13	13
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	20	20	20	20	20
Medicijnen	21	21	21	21	21
Reserveringsuitgaven	210	210	210	210	210
Huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244
Totaal uitgaven	1.408	1.408	1.408	1.408	1.408
Budget exclusief regelingen gemeente	131	249	366	484	131
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	39	0	0	0	39
Korting collectieve zorgverzekering	10	10	10	10	10
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	0
Doe-Mee-Pas	17	17	0	0	17
Kindpakket	0	0	0	0	0
Totaal regelingen gemeente	66	27	10	10	66
Budget inclusief regelingen gemeente	197	275	376	494	197
vrije bestedingen	121	164	169	169	121
restant	76	111	207	325	76